

**NASTAVNI PLAN I PROGRAM OSNOVNE POLICIJSKE OBUKE
DRUGI NIVO (ČIN MLADI INSPEKTOR)**

Red. broj	NAZIV PREDMETA	PRVA FAZA				DRUGA FAZA	TREĆA FAZA	Ukupno (4+2)
		Teorija	Prakt. vježbe	Sit. nast.	Ukupno	Prakt. obuka	Sist. i situaciona nast.	
1.	Poslovi policije i pravila ponašanja	50	20	10	80	Praktična obuka u adekvatnim org.jedinicama policijskih agencija	Sistemizacija gradiva i situaciona nastava i završni ispit	
2.	Policijsko naoružanje	15	28	5	48			
3.	Kriminalistika	41	2	5	48			
4.	Bezbjednost saobraćaja i upravljanje policijskim vozilom	29	15	4	48			
5.	Specijalno fizičko obrazovanje	4	56	4	64			
6.	Menadžment u policiji	35	8	5	48			
7.	Psihologija	14	1	1	16			
8.	Ustavno uređenje i sistem državne uprave	36	2	2	40			
9.	Krivično i prekršajno pravo	22	4	6	32			
10.	Krivično procesno pravo	12	2	2	16			
11.	Informatika i komunikacije	18	16	14	48			
12.	Strani jezik (Engleski)	4	16	12	32			
UKUPNO		278 ili 53%	171 ili 33%	71 ili 14%	520	320	40 ili 8 % od 520	880

Program stručnog obrazovanja polaznika osnovne policijske obuke II nivo u Policijskoj akademiji FMUP-a izvodi se u trajanju od 6 mjeseci.

Prva faza obrazovnog procesa je teorijska nastava sa praktičnim vježbama i situacionom nastavom, a realizovat će se u 520 nastavnih časova (4 mjeseca) i izvoditi u Policijskoj akademiji.

Nastavni plan i program Policijske akademije je sačinjen od 12 nastavnih predmeta i isto toliko nastavnih planova i programa.

Od ukupnog fonda nastavnih sati, 520 prve faze obrazovnog procesa teorijski dio nastave će se realizovati kroz 278 nastavnih časova ili 53% , praktične vježbe 171 ili 33% nastavnih časova i situaciona nastava 71 ili 14% nastavnih časova.

Druga faza obrazovnog procesa je praktična obuka. Po završetku teorijskog dijela nastave, polaznici se upućuju na praktičnu obuku u policijske agencije u vremenskom trajanju od 2 mjeseca.

Praktična nastava polaznika osnovne policijske obuke za čin mlađi inspektor izvodi se po posebnom Planu i programu praktične nastave, koji je prilog ovog Nastavnog plana i programa.

Treća faza obrazovnog procesa je situaciona nastava, sistematizacija gradiva, te polaganje završnog ispita i realizuje se u Policijskoj akademiji .

Tokom treće faze obrazovnog procesa, nakon sistematizacije gradiva, polaznici koji sa uspjehom završe obrazovni proces, pristupaju polaganju završnog ispita.

Program ove faze obrazovanja će se realizovati u 40 nastavnih časova ili 8 % od ukupnog broja nastavnih časova (520).

CILJ STRUČNOG OBRAZOVANJA:

Osnovna obuka za kadete Policijske akademije se sastoji od stručno-teoretskih znanja, praktične obuke i profesionalne prakse.

Osnova za izradu Nastavnog plana i programa kojeg kadeti treba da usvoje su opisi poslova policajca zasnovani na demokratskim principima.

Cilj osnovne obuke je da kadeti steknu neophodna znanja, vještine i vrijednosti koje su potrebne za adekvatno vršenje dužnosti službenika policije.

Profesionalizacija policije kao generalni cilj obuke, zasnovana je na fokusiranju stručnih znanja kroz osavremenjen edukativni proces, koncipiran tako da omogući primjenu kvalitativno nove prakse po demokratskim principima.

ZADACI STRUČNOG OBRAZOVANJA:

Zadaci koji se postavljaju pred ovakav nastavni plan i program obuke kadeta u Policijskoj akademiji su u tijesnoj vezi sa zahtjevima Šengenskog sporazuma, pa bi samim tim i obuhvatali:

- BiH zakone koji se odnose na ovlaštenje i odgovornosti policajaca i policijskih agencija,
- Prava građana
- Korištenje sile i drugih prinudnih mjera
- Preuzimanje lične odgovornosti za svoje aktivnosti prema drugim osobama
- Korištenje ovlaštenja koja su im data, a da pri tome nastanu minimalne posljedice po građane i društvo
- Da se prihvate, usvoje i primjene međunarodna pravila i standardi policije
- Administraciju
- Krivični zakon i krivične istrage
- Regulative vezane za vozila i vozače
- Kodeks ponašanja policijskog službenika policijskih agencija BiH
- Stranci, uslovi ulaska, boravka i vize, kao i međunarodni zakoni na polju međunarodne zaštite
- Regulative o korištenju sile u samoodbrani
- Fizički trening
- Korištenje stranog jezika i
- Informativne tehnologije

VREDNOVANJE ZNANJA

U toku trajanja teorijskog dijela obuke u Policijskoj akademiji predmetni nastavnici su obavezni da najmanje dva puta izvrše provjeru znanja i ocjenjivanje kadeta, uz obavezno dodatno testiranje.

U trećoj fazi obrazovnog procesa (situaciona nastava) takođe su obavezni ocijeniti najmanje jednom ocjenom primjenu stečenog znanja u teorijskom procesu nastave, kao i sposobnost rješavanja problemskih situacija.

Nakon završetka teorijske obuke (4 mjeseca) svi kadeti Policijske akademije, bez obzira na postignuti uspjeh, (a koji nemaju više od 2 negativne) upućuju se na praktičnu obuku u policijske agencije.

Ocjenjivanje kadeta na praktičnoj obuci vršiče mentori i koordinatori po Planu i programu obuke kadeta, praktično-operativne obuke.

Da bi kadet uspješno završio osnovnu obuku na Policijskoj akademiji mora biti ocijenjen iz praktične obuke najmanjom ocjenom dovoljan (2).

Ocjenjivanje i opći uspjeh kadeta reguliše se Pravilnikom o ocjenjivanju polaznika Policijske akademije FMUP-a.

ZAVRŠNI ISPIT

Završni ispit se sastoji iz dva dijela i to:

1. **Pismeni dio** - samostalan praktičan rad kadeta na zadanu temu, a teme su iz programa nastavnih predmeta:

- a) Poslovi policije i pravila ponašanja
- b) Kriminalistika
- c) Bezbjednost saobraćaja i upravljanje policijskim vozilom

Pozitivno ocijenjen i odbranjen samostalan praktični rad je uslov da kadet pristupi usmenom dijelu završnog ispita.

2. **Usmeni dio** završnog ispita polaže se pred tročlanom komisijom, a obuhvata program gore navedenih nastavnih predmeta (detalje oko organizovanja završnog ispita i načina ocjenjivanja detaljnije će se precizirati Pravilnikom o ocjenjivanju) .

Kadeti Policijske akademije koji sa uspjehom polože završni ispit dobivaju diplomu o završenom školovanju na Policijskoj akademiji i zvanje mlađi inspektor.

NAZIV PREDMETA: POSLOVI POLICIJE I PRAVILA PONAŠANJA**a) Cilj nastave:**

- Programski sadržaji koncipirani u ovom predmetu imaju cilj da polaznici steknu znanja i vještine iz oblasti koja reguliše način postupanja policajca u primjeni propisanih ovlaštenja.
- Također, cilj ove nastavne discipline je da polaznici steknu znanja i vještine koja će isticati nove principe rada u zaštiti društvenih vrijednosti, a naročito neophodnost provođenja svojih aktivnosti uz puno poštivanje ljudskih prava i zakona i zaštiti života i imovine građana kao primarne funkcije rada policije.

b) Zadaci nastave:

- da polaznici steknu znanja i vještine iz oblasti koje reguliraju rad i postupke policije
- da polaznici steknu znanja koja će im omogućiti praktičnu primjenu etičkih normi i kodeksa ponašanja i rada utemeljenim na demokratskim principima
- da polaznici usvoje znanja i vještine iz praktičnih oblasti rada policije, a prije svega iz patrolnih procedura i operacija, primjeni ovlaštenja i prepoznavanju i rješavanju različitih sigurnosnih situacija
- da se polaznicima stvori jasna predodžba policijskog posla kojim će se baviti uz predočavanje najčešćih sigurnosnih problema i događaja na način koji doprinosi profesionalnoj komponenti njihovog budućeg policijskog rada

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Rd. br.	NAZIV NASTAVNE CJELINE	Br.sati
1.	Historijski nastanak i razvoj policije	1
2.	Zakon o unutrašnjim poslovima	1
3.	Uređenje policije u BiH	1
4.	Standardi i principi djelovanja i ponašanja policije	1
5.	Opšte nadležnosti policije i profesionalne osobine policajaca	1
6.	Policijska ovlaštenja službenih lica i primjena ovlaštenja u različitim situacijama	7
7.	Upotreba sile	4
8.	Lišavanje slobode	2
9.	Patrolna djelatnost procedure i operacije	10
10.	Osiguranje lica mjesta	1
11.	Poslovi osiguranja	2
12.	Pretrazivanje prostorija, lica i pretrazivanje terena	2
13.	Pružanje pomoći drugim državnim organima (asistencije)	1
14.	Uspostavljanje JRM narušenog u većem obimu	6
15.	Rukovođenje	2
16.	Etički kodeks za profesionalne policajce –profesionalni policijski pristupi	2
17.	Policijska i korupcija	1
18.	Rješavanje problema i razmišljanje u kritičnim situacijama	1
19.	Odnos policajaca prema pojedinim specifičnim kategorijama lica	1
20.	Rad policije u zajednici	2
21.	Službene evidencije	1
UKUPNO		50 sati

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. Historijski nastanak i razvoj policije 1 n/s
 - Pojam policije
 - Historijski nastanak policije
 - Razvoj policijske organizacije i funkcije kroz vijekove do danas (sa akcentom na ovdašnje prostore)

2. Zakon o unutrašnjim poslovima Federacije Bosne i Hercegovine..... 1 n/s
 - Opšte odredbe
 - Nadležnost i organizacija ministarstva
 - Federalna policija
 - Rukovođenje ministarstvom
 - Međusobni odnosi ministarstva i kantonalnih ministarstava
 - Dužnosti i prava ovlaštenih službenih lica
 - Radni odnosi, stručno osposobljavanje i disciplinska odgovornost

3. Uređenje policije u Bosni i Hercegovini 1 n/s
- Rekonstrukcija policije u Bosni i Hercegovini (sporazumi i deklaracije)
 - Uređenje i nadležnost federalne i kantonalnih policija u skladu sa zakonima o unutrašnjim poslovima
 - Uređenje i nadležnosti Ministarstva sigurnosti entitetskih i kantonalnih MUP-ova.
4. Standardi i principi djelovanja i ponašanja policije 1 n/s
- Standardi policijskog djelovanja u demokratskoj državi
 - Kodeks Ujedinjenih nacija o ponašanju službenika koji provode zakon
 - Izvršavanje i posvećivanje pažnje - dužnosti
 - Upotreba službenog položaja
 - Ponašanje policajaca
 - Odgovornosti komandujućih policajaca i rukovodilaca
5. Opšta nadležnost policije i profesionalne osobine policajaca 1 n/s
- Opšti poslovi policije
 - Policijska ovlaštenja
 - Psihološke (zdrav razum, dobra procjena situacije, prisebnost u složenim situacijama, otpornost na stres, sposobnost ulaska u rizik, emocionalna stabilnost)
 - Fizičke (dobra kondicija, poznavanje borilačkih vještina, izdržljivost i sl.)
 - Stručne
 - Moralne (poštenje, humanost, objektivnost, dosljednost, dostojanstvenost i dr.)
6. Policijske ovlaštenja službenih lica i primjena ovlaštenja u različitim situacijama 7 n/s
- Provjera i utvrđivanje identiteta lica i stvari
 - Obavljanje razgovora
 - Privođenje lica
 - Potraga za licima i stvarima
 - Privremeno ograničenje slobode kretanja
 - Izdavanje upozorenja i naredbi
 - Privremeno oduzimanje predmeta
 - Korištenje tuđih vozila i komunikacionih sredstava
 - Pregled lica stvari i prevoznih sredstava
 - Snimanje na javnim mjestima
 - Obrada ličnih podataka i vođenje evidencija
 - Zaprimanje prijava
 - Praktično uvježbavanje
7. Upotreba sile 4 n/s
- Pravno regulisanje
 - Pojmovno određenje i vrste prinude
 - Elementi prinude
 - Odgovornost policije
 - Principi primjene sile koje se moraju pridržavati OSL
 - Razlozi za primjenu sile
 - Vrste sile
 - Lica prema kojima se sila ne primjenjuje

- Otpor – pojam, nivoi
- Napad
- Nivoi obuzdavanja
- Upotreba fizičke snage
- Upotreba službene palice
- Upotreba sredstava za vezivanje
- Upotreba specijalnih vozila
- Upotreba službenih pasa i konja
- Upotreba sredstava za sprečavanje
- Upotreba hemijskih sredstava
- Upotreba smrtonosne sile (vatrenog oružja)

8. Lišavanje slobode.....2 n/s

- opšta razmatranja i pojmovno određenje,
- pravni osnov za lišenje slobode,
- zakonitost i pravilnost postupanja prilikom lišenja slobode,
- taktika lišenja slobode,
- plan mjera i aktivnosti,
- dokumentovanje primjene ovlaštenja,
- pisanje standardiziranog policijskog izvještaja

9. Patrolna djelatnost - procedure i operacije 10 n/s

- Pojam i cilj
- Teritorijalna podjela lokalnog područja
 - Bezbjednosni sektor
- Pojam
- Sadržaj sektora
- Vrste sektora
- Poslovi policije na sektoru
- Obaveze
- Odgovornosti
- Prevencija
 - Vršenje pozorničkih djelatnosti
- Pojam
- Vrste rejona
- Trajanje smjena
- Način upućivanja u službu
- Taktika kretanja
- Napuštanje rejona
- Smjenjivanje
- Izvještaji
 - Vršenje patrolne djelatnosti
- Vrste – vidovi patrola
- Prema namjeni (stalne, povremene, specijalizovane, kombinovane, interventne, stacionirane)
- Prema načinu kretanja (pješačke, motorizovane, kombinovane)
- Prednosti i nedostaci motorizovanih patrola u odnosu na pješačke i druge i obrnuto
- Intervju na licu mjesta
- Ljubazne usluge

- Sumnjive osobe i vozila
 - Planiranje i organizovanje patrolne djelatnosti
 - Analitičko praćenje bezbjednosne problematike
 - Procjenjivanje i praćenje krim. žarišta
 - Planiranje i usmjeravanje patrola
 - Taktika kretanja patrola
 - Preventivno djelovanje (usmjeravanje ka mogućim problemima)
 - Kretanje – zastajkivanje
 - Osmatranje – zapažanje i registrovanje
 - Nadzor nad registrovanim kriminalcima
 - Prikupljanje obavještenja
 - Pružanje usluga građanima
 - Postupak kod zaustavljanja vozila
 - Postupanje sa licima koja su pod utjecajem alkohola
 - Pozivi vezani za skitnice
 - Poslovi dežurstva
 - Pojam i cilj
 - Dežurne službe prema organizovanim nivoima i njihov međusobni odnos
 - Zadaci dežurne službe
 - Evidencije koje se vode u dežurnoj službi
 - Pisanje pismena (zapisnici, prijave, zabilješke i dr.)
 - Praktično uvježbavanje
10. Osiguranje lica mjesta 2 n/s
- Pravni aspekti
 - Postupci u izvršenju osiguranja lica mjesta
 - Praktično uvježbavanje
11. Poslovi osiguranja 2 n/s
- Pojam, cilj i vrste osiguranja
 - Operativno taktičke mjere i radnje OSL prilikom vršenja osiguranja
 - Osiguranje objekata i osoba
 - Praktično uvježbavanje
12. Pretres prostorija, lica i pretres terena..... 2 n/s
- Pravni aspekti
 - Način postupanja, taktika i metodika izvršenja pretresa
 - Priprema i plan pretresanja
 - Pretresanje sa i bez naredbe
 - Zapisnik
 - Privremeno oduzimanje predmeta i potvrda o privremeno oduzetom predmetu
 - Praktične vježbe
13. Pružanje pomoći drugim državnim organima (asistencije)..... 1 n/s
- Pravni osnov
 - Traženje asistencije
 - Odobravanje asistencije
 - Vrsta asistencije
 - Pripreme za asistenciju (procjena i plan)
 - Postupanje na licu mjesta

14. Uspostavljanje javnog reda i mira narušenog u većem obimu 6 n/s
- Pravni aspekti kontrolisanja JRM narušenog u većem obimu
 - Ponašanje gomile i rulje
 - Osnovna načela kontrolisanja JRM
 - Pješačke formacije za kontrolisanje JRM
 - Zadaće dijelova jedinica pri kontroli JRM
 - Pitanja primjene sile
15. Rukovođenje 2 n/s
- Uloge i svrha rukovodilaca u policijskoj organizaciji
 - Vođenje i nadgledanje izvršenja poslova i zadataka
 - Posjedovanje osnovnih vještina i vizija
 - Osjećaj za uspostavljanje međuljudskih odnosa
 - Očekivanja podređenih
16. Etički kodeks za profesionalne policajce – profesionalni policijski pristupi.....2 n/s
- Vrijednost – etika
 - Profesionalizam
 - Nepristrasnost
 - Odlučnost
 - Ustrajnost
17. Policija i korupcija 1 n/s
- Mito i korupcija u policiji
18. Rješavanje problema i razmišljanje u kritičnim situacijama 1 n/s
- Analiza sigurnosnog problema
 - Prepoznavanje i reakcija
 - Razvijanje plana akcije i donošenje odluka
19. Odnos policajca prema pojedinim specifičnim kategorijama lica 1 n/s
- Malodobne osobe
 - Etničke manjine i izbjeglice
 - Žrtve kriminala
 - Prostitutke, mentalno bolesni, alkoholičari i ovisnici
 - Građani koji se žale na nedolično ponašanje
20. Rad policije u zajednici..... 2 n/s
- Historijski pristup
 - Devet Pelovih principa
 - Partnerstvo - kako uspostaviti odnos sa zajednicom i kako u njoj uspješno raditi
 - Rješavanje problema – zadataka
 - Trgovina ljudima (trgovina bijelim robljem)

21. Službene evidencije 1 n/s

- Značenje i vrste službenih evidencija u policijskim organizacijama
- Radne evidencije
- Operativne evidencije
- Evidencije o primjeni ovlaštenja
- Ostale evidencije
- Sačinjavanje službene zabilješke
- Sačinjavanje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka
- Praktičan rad

Situaciona nastava 10 n/s

Vježbe 20 n/s

NAZIV PREDMETA: POLICIJSKO NAORUŽANJE
--

a) Cilj nastave :

Da se polaznici Policijske akademije sa višom i visokom školskom spremom na teoretskoj nastavi i praktičnoj obuci upoznaju i osposobe u pravilnom i sigurnom rukovanju policijskim naoružanjem, nauče zakonske propise za njihovu primjenu i uspješno savladaju kvalifikacioni test gađanja.

b) Zadaci nastave :

- da se polaznicima predstave glavna i opšta pravila sigurnosti pri rukovanju policijskim naoružanjem;
- da se polaznici uvježbaju u pravilnom i sigurnom rukovanju policijskim naoružanjem kratke cijevi (poluautomatski pištolj) i duge cijevi (Heckler & Koch MP5);
- da se polaznici upoznaju sa pozitivnim zakonskim propisima za primjenu i upotrebu vatrenog oružja;
- da se polaznicima predstavi obuka na FATS-u i da istu uspješno savladaju;
- da se polaznici u visokom stepenu obuču u gađanju iz policijskog vatrenog oružja, a naročito iz poluautomatskog pištolja kojeg će koristiti u svom budućem radu;
- da polaznici uspješno savladaju kvalifikacione testove gađanja.

c) Sadržaj nastavnih cjelina :

Red. br.	NAZIV	Broj nastavni sati		
		Teorija	Vježbe	Ukupno
1.	Uvod	1	-	1
2.	Pojam, podjela i vrste vatrenog oružja	1	-	1
3.	Mjere sigurnosti pri rukovanju vatrenim oružjem	2	-	2
4.	Zakonski propisi za upotrebu vatrenog oružja	2	-	2
5.	Teorija gađanja- osnove streljačkih vještina	2	3	5
6.	Osnove balistike	1	-	1
7.	Pravilno rukovanje poluautomatskim pištoljem	1	3	4
8.	Zastoji, uzroci nastanka i način otklanjanja	1	1	2
9.	Obuka na FATS-u	1	5	6
10.	Izvođenje gađanja poluautomatskim pištoljem	-	15	15
11.	Obuka u rukovanju policijskim naoružanjem duge cijevi	1	3	4
12.	Izvođenje gađanja policijskim naoružanjem duge cijevi	-	5	5
U K U P N O		13	35	48

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. Uvod 1 n/s
 - predstavljanje nastavnog plana i programa
 - cilj;
 - zadaci;
 - ulazni test.

2. Pojam, podjela i vrste vatrenog oružja..... 1 n/s
 - definicija vatrenog oružja;
 - podjela vatrenog oružja;
 - pojam i vrste policijskog naoružanja;
 - historijski razvoj i primjena naoružanja u radu policijskih službenika;
 - poluautomatski pištolji i revolveri;
 - naoružanje duge cijevi u radu policijskih agencija.

3. Mjere sigurnosti pri rukovanju vatrenim oružjem 2 n/s
 - pojam i podjela sigurnosnih propisa;
 - glavna pravila sigurnosti;
 - opšta pravila sigurnosti;
 - sigurnost na strelištu;
 - sigurnost u toku i van službe;
 - posljedice koje nastaju usljed nepoštivanja sigurnosnih propisa.

4. Zakonski osnov za upotrebu vatrenog ružja..... 2 n/s
 - uslovi za primjenu vatrenog oružja
 - pojam "otpora lica"
 - pojam napada
 - policajčevi nivoi za kontrolu;
 - pojmovi krajnja nužda – nužna odbrana
 - Zakonski propisi MUP-a, F BiH i RS.;
 - Zakon o policijskim službenicima u F BiH
 - Zakon o državnim policijskim službenicima
 - zakonski propisi Distrikta Brčko i DGS-a BiH
 - načelo o oružju izdato od strane EUPM-a

5. Teorija gađanja (4 n/s)
 1. Osnove streljačke vještine 1 n/s
 - stavovi za gađanje;
 - držanje oružja;
 - nišanjenje;
 - pojmovi, nišanska linija i linija nišanjenja;
 - pojam nišanska tačka
 - okidanje;
 - disanje i amortizacija trzaja;

2. Taktika i tehnika gađanja 1 n/s
- psiho- fizička pripremljenost za gađanje;
 - streljački trenig;
 - pripreme oružja za gađanje;
 - tehnike gađanja pištoljem;
 - tehnike gađanja oružjem duge cijevi
3. Uvježbavanje streljačkih vještina 2 n/s
- uvježbavanje streljačkih vještina poluautomatskim pištoljem, gađanjem na prazno;
 - uvježbavanje streljačkih vještina oružjem duge cijevi, gađanjem na prazno
 - demonstracija i vježbe .
6. Osnovi balistike1 n/s
- eksplozivne materije, vidovi sagorjevanja i podjela;
 - unutrašnja balistika, brzina zrna u cijevi, kretanje zrna, energija, probojnost i dr.;
 - spoljna balistika, let zrna, teorija rasturanja i dr.
7. Pravilno rukovanje poluautomatskim pištoljem (4 n/s)
1. Taktičko-tehničke karakteristike poluautomatskih pištolja 1 n/s
- pojam vezan za poluautomatski pištolj;
 - princip rada;
 - vrste poluautomatskih pištolja prema hodu udarača;
 - mehanizam bravljenja ;
 - osnovne karakteristike (kapacitet, domet, sigurnosni sistem i dr.);
 - osnovna namjena poluautomatskog pištolja u rada policijskih službenika.
2. Rastavljanje, održavanje i sastavljanje poluautomatskog pištolja Glock 17..... 2 n/s
- princip rastavljanja poluautomatskog pištolja Glock 17
 - osnovni – glavni dijelovi;
 - opis dijelova;
 - način održavanja osnovnih dijelova
 - princip sastavljanja poluautomatskog pištolja Glock 17.
3. Rastavljanje i sastavljanje poluautomatskog pištolja Češka zbrojevka i CZ 99..1 n/s
- osnovni-glavni dijelovi;
 - demonstracija;
 - uvježbavanje polaznika.
8. Zastoji kod vatrenog oružja 2 n/s
- pojam i vrste zastoja;
 - razlog nastajanja zastoja;
 - način otklanjanja zastoja ;
 - demonstracija zastoja ako je prouzrokovan nepravilnim rukovanjem;
 - zastoji nastali usljed tehničke neispravnosti oružja i municije;
 - uvježbavanje otklanjanja zastoja od strane polaznika.

9. Obuka na fats-u (6 n/s)

- pojam i namjena sistema;
- vježbe gađanja
 - nepokretne mete;
 - pokretne mete;
 - gađanje u situacijama.

10. Izvođenje vježbi i kvalifikacionih gađanja poluautomatskim pištoljem (15 n/s)

1. Faza I – vježbe gađanja sa 60 metaka 5 n/s

- mjere sigurnosti;
- osnovni pojmovi vezani za streljište (pripremna linija, vatrena linija idr.);
- demonstracija od strane instruktora
- izvođenje vježbi preciznog gađanja;
- otklanjanje grešaka kod polaznika kod nišanja i okidanja;
- ulazno precizno gađanje;
- analiza postignutih rezultata i čišćenje oružja.

2. Faza II – vježbe gađanja sa 60 metaka5 n/s

- mjere sigurnosti;
- izvođenje vježbi preciznog gađanja;
- izvođenje vježbi interventnog gađanja;
- izvođenje vježbi taktičkog gađanja sa zastojom i pri kretanju;
- vježbe gađanja iz samoodbrane u jednu i više meta;
- vježbe kombinovanog gađanje pri pravilnom korištenju zaklona ;
- interventno, gađanje jačom i slabijom rukom);
- evidentiranje rezultata jedne vježbe gađanja;
- analiza postignutih rezultata i čišćenje oružja;

3. Faza III – kvalifikaciono gađanje sa 50 metaka 5 n/s

- precizno kvalifikaciono gađanje;
- kvalifikaciono gađanje kombinacijom svih gađanja uz pravilno korištenje zaklona,
- evidentiranje rezultata i ocjenjivanje meta ;
- dodatno kvalifikaciono gađanje;
- analiza postignutih rezultata i čišćenje oružja;
- demonstracija od strane instruktora;

11. Obuka u pravilnom rukovanju policijskim naoružanjem duge cijevi(5 n/s)

1. Pojam i podjela policijskog naoružanja duge cijevi 1 n/s

- automati;
- sačmarice;
- snajperi (puške sa optičkim nišanom);
- automatske puške.

2. Automat (Heckler & Koch MP5) 1 n/s
- taktičko-tehničke karakteristike;
 - osnovni dijelovi i njihova funkcija;
 - nišani ;
 - princip dejstva i način bravljenja cijevi;
 - vrste i kalibar municije.
3. Heckler & Koch MP5 A3 2 n/s
- procedura rasklapanja i sklapanja;
 - način održavanja;
 - demonstracija i uvježbavanje.
4. Heckler & Koch MP5 A3 1 n/s
- uvježbavanja streljačkih vještina gađanjem na prazno;
 - zauzimanje stavova, nišanje i okidanja.
12. Izvođenje kvalifikacionog gađanja policijskim naoružanjem duge cijevi5 n/s
- izvođenje vježbi gađanja sa 40 metaka;
 - izvođenje kvalifikacionog gađanja sa 10 metaka;
 - praktična demonstracija od strane instruktora;
 - dodatno kvalifikaciono gađanje;
 - ocjenjivanje, analiza postignutih rezultata i čišćenje oružja.

Prilog :

- program vježbi i kvalifikaciono gađanje poluautomatskim pištoljem;
- program vježbi i kvalifikaciono gađanje automatom Heckler & Koch.

**PROGRAM
VJEŽBI I KVALIFIKACIONOG GAĐANJA ZA POLAZNIKE POLICIJSKE AKADEMIJE
SA VIŠOM I VISOKOM STRUČNOM SPREMOM**

FAZA I – Vježbe gađanja poluautomaskim pištoljem sa 50 komada metaka;

Vjež.	Dalji na	Okvir Metak	Uputstvo	Vrijeme	Napomena
1.	5 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg intervju stava, držanje oružja sa dvije ruke , po komandi, meta silueta B 27	/	
2.	7 m	10 2 x 10	Gađanje iz stojećeg intervju stava, držanje oružja sa dvije ruke, mjenjanje okvirova po komandi, grudna meta silueta	/	
3.	10 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg stava, držanje oružja sa dvije ruke, mjenjanje okvirova po komandi, meta silueta	/	
4.	10 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg i klečećeg stava, mijenjanje okvirova po komandi, meta silueta B27	/	
5.	7 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg stava, 5 metaka jačom rukom i 5 metaka slabijom rukom		
6.	15 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg stava, 5 metaka, 5 klečećeg stava, meta silueta B 27, automatsko mijenjanje okvirova.	/	Evidentiranje rezultata

FAZA II – Vježbe gađanja poluautomaskim pištoljem sa 60 kom. metaka

Vjež.	Dalji na	Okvir Metak	Uputstvo	Vrijeme	Napomena
1.	7 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg stava, držanje oružja sa jačom i slabijom rukom , kružna meta 50 x 50 cm.	/	
2.	7 m	8 1 x 6	Gađanje u samoodbrani iz stojećeg stava, četiri puta po dva metka ,po komandi, vraćanje oružja u futrolu sa metkom u cijevi, meta silueta.	/	
3.	15 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg i klečećeg stava, držanje oružja sa dvije ruke, automatsko mijenjanje okvirova, meta silueta B 27	/	Evidentiranje rezultata
4.	10 m	12 2 x 6	Gađanje u lice sa pancirom, dva metka u grudi jedan metak u glavu, četiri ponavljanja, stojeći stava, meta silueta.	/	
5.	20 m - 7 m	20 1 x 8 1 x 6 2 x 4	Taktičko kretanje i pucanje , 20m., 8 metaka ležeći stav 4 metaka iz barikade, klečeći stav 4 metaka iz barikade, 15 m., 6 metaka,3 metaka sa desne i 3 metaka sa lijeve strane barikade, 10m., stojeći stav 3 metaka., 7 m., stojeći stav, 3 metaka. jačom rukom, meta silueta B27	/	

FAZA III – Kvalifikaciona gađanja poluautomatskim pištoljem sa 50 kom. metaka

Vjež	Daljina	Okvir metak	Uputstvo	Vrijeme	Napomena
1.	15 m	10	Probno gađanje, stava i držanje oružja po slobodnom izboru strijelca.	/	
2.	15 m	10 2 x 5	Precizno kvalifikaciono gađanje iz stojećeg i klečećeg stava, držanje oružja sa dvije ruke automatsko mijenjanje okvirova, meta slueta B27.	/	Ocjenivanje rezultata
3.	20 -7 metara	30 2 x 5 2 x 10	Taktičko kretanje i pucanje , 20m., 10 metaka, ležeći stav 5 metaka iz barikade, klečeći stav 5 metaka iz barikade, 15 m., 10 metaka, 5 metaka sa desne i 5 metaka sa lijeve strane barikade, 10m., stojeći stav 5 metaka., 7 m., stojeći stav, 5 metaka, jačom rukom, meta silueta B27	20 sekundi po poziciji	Ocjenivanje rezultata

Polaznicima koji na prvom kvalifikacionom gađanju ne ispune propisanu normu, omogućiti će se i dodatno, kvalifikaciono gađanje.

VRJEDNOVANJE – OCJENJIVANJE KVALIFIKACIONOG GAĐANJA:

- rezultati kvalifikacionog gađanja ocjenjuju se opisnom ocjenom :

(ZADOVOLJIO) ILI (NIJE ZADOVOLJIO);

- polaznik na preciznom kvalifikacionom gađanju za kvalifikovanje treba ostvariti rezultat od 70 % od maksimalnih 100 bodova;

isti rezultati ocjenjuju se i brojčanom ocjenom po sljedećem kriterijumu:

- od 0 - 69 boda - nedovoljan (ocjena 1);
- od 70 - 77 boda - zadovoljio (ocjena 2);
- od 78 – 85 boda - dobar (ocjena 3);
- od 86 – 93 boda - vr. dobar (ocjena 4);
- od 94 – 100 boda - odličan (ocjena 5).

-polaznik na taktičkom kvalifikacionom gađanju za kvalifikovanje treba postići rezultat od 70 % pogodaka u metu od broja ispaljenih metaka ;

isti rezultati ocjenjuju se i brojčanom ocjenom po sljedećem kriterijumu:

- od 0 – 20 pogodaka - nedovoljan (ocjena 1);
- od 21 – 23 pogodaka - dovoljan (ocjena 2);
- od 24 – 26 pogodaka - dobar (ocjena 3);
- od 27 – 28 pogodaka - vr. dobar (ocjena 4);
- od 29 – 30 pogodaka - odličan (ocjena 5).

Polaznici koji nakon dodatnog, kvalifikacionog gađanja ne ispune propisanu normu, uputit će se na dodatnu intenzivnu, obuku, u trajanju od tri dana, gdje će im se pružiti prilika za uvježbavanje streljačkih vještina sa 100 komada metaka, a nakon toga pristupiti će i treće kvalifikacionom gađanje, a ako i tad ne ispune propisanu normu, isključit će se sa Policijske akademije.

PROGRAM
VJEŽBI I KVALIFIKACIONO GAĐANJE AUTOMATOM HECKLER & KOCH MP5 ZA
POLAZNIKE POLICIJSKE AKADEMIJE
SA VIŠOM I VISOKOM STRUČNOM SPREMOM

Vježbe i kvalifikaciono gađanje sa 50 komada metaka.

Vjež	Daljina	Metak-Okvir	Uputstvo	Vrijeme	Napomena
1.	10 m	10 1x 10	Gađanje iz stojećeg stava, držanje oružja uz rame, kružna meta 50 x 50 cm.	/	
2.	15 m	10 1 x 10	Gađanje iz stojećeg stava, držanje oružja uz rame, kružna meta 50 x 50 cm.	/	
3.	20 m	10 2 x 5	Gađanje iz stojećeg i klečećeg stava, držanje oružja uz rame automatsko mijenjanje okvirova, grudna meta sa krugovima	/	
4.	25 m	10 2 x 5	Gađanje iz ležećeg i klečećeg stava, držanje oružja uz rame, grudna meta silueta	/	
5.	25 m	10 1 x 10	Kvalifikaciono gađanje iz klečećeg stava, kružna meta 50 x 50 cm.	/	Ocjenjivanje rezultata

Polaznici koji ne zadovolje na kvalifikacionom gađanju imat će i dodatno kvalifikaciono gađanje.

VRJEDNOVANJE – OCJENJIVANJE KVALIFIKACIONIH GAĐANJA:

- rezultati kvalifikacionog gađanja ocjenjuju se opisnom ocjenom :

(ZADOVOLJIO) ILI (NIJE ZADOVOLJIO);

- polaznik na preciznom kvalifikacionom gađanju za kvalifikovanje treba ostvariti rezultat od 70 % od maksimalnih 100 bodova;

- ocjenjivanje kvalifikacionog gađanja vrši se i brojčanom ocjenom:

- od 0 - 69 boda - nedovoljan (ocjena 1);
- od 70 - 77 boda - dovoljan (ocjena 2);
- od 78 – 85 bodova - dobar (ocjena 3);
- od 86 – 93 boda - vr. dobar (ocjena 4);
- od 94 – 100 bodova - odličan (ocjena 5).

NAZIV PREDMETA: KRIMINALISTIKA**Cilj nastave:**

Upoznati polaznika sa teorijskim i praktičnim značenjem kriminalistike u sprječavanju i otkrivanju kriminaliteta, odnosno sa sredstvima, metodama, mjerama i radnjama koje su poznate i koje se koriste za istraživanja, dokumentovanje određenih krivičnih djela, a u cilju lakšeg i pravilnijeg odvijanja krivičnog postupka koji može biti pokrenut.

Kriminalistika se izučava u tri dijela i to:

1. kriminalistička taktika
2. kriminalistička tehnika i
3. kriminalistička metodika.

KRIMINALISTIČKA TAKTIKA**a) Cilj nastave :**

Da se polaznici upoznaju sa teorijskim i praktičnim značenjem kriminalističke taktike u policiji.

b) Zadaci nastave:

Pripremiti polaznike za upoznavanje sa određenim oblicima policijsko-kriminalističkog rada, sa osnovnim pitanjima ovog rada-discipline, te sa pravilima obavljanja određenih mjera i radnji, kako bi se nakon teorijske nastave lakše i bolje snalazili u budućem operativno-kriminalističkom radu.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

TEMATSKE CJELINE					
Red. br.	Naziv tematske cjeline	Broj časova			
		Teorija	Vježbe	Situac. nastava	Ukupno
1.	Pojam i podjela kriminaliteta Pojam i podjela kriminalistike Načela kriminalističkog rada	2			2
2.	Aktivnosti policije na prikupljanju saznanja o krivičnim djelima i počiniocima i zaprimanje prijave o počinjenom krivičnom djelu	1			1
3.	Osnovna (zlatna) pitanja kriminalistike	1			1
4.	Indicije i verzije	1			1
5.	Interpol i drugi oblici međunarodnog i drugog policijskog udruživanja i saradnje	1			1
6.	Kriminalističke evidencije	1			1
7.	Prikupljanje obavještenja, kriminalistička provjera i kontrola	1			1
8.	Kriminalističke mjere i radnje u sprječavanju i suzbijanju kriminaliteta	3		1	4
9.	Kriminalističko-istražne radnje, metodi i sredstva za obezbjeđenje materijalnih dokaza	3		2	5
10.	Posebne istražne radnje	1			1
11.	Informatori	1			
12.	Izveštaj tužiocu	1	1		2
UKUPNO		17	1	3	21

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:**1. Pojam i podjela kriminaliteta.....2 n/s**

- Pojam kriminaliteta
- Podjela kriminaliteta:
- Opšti kriminalitet,
- Privredni kriminalitet,
- Politički kriminalitet
- Proučavanje kriminaliteta (vremenski i prostorno)
- Definisanje pojmova: maloljetnički kriminalitet, povratnički, poznati i latentni, organizovani kriminalitet.

Pojam i podjela kriminalistike

- Pojam kriminalistike i uopšte o kriminalistici ,
- Predmet i zadatak kriminalistike,
- Istorijski razvoj.
- Podjela kriminalistike na grane:
- kriminalistička taktika,
- kriminalistička tehnika,
- kriminalistička metodika.
- Podjela kriminalistike na:
- preventivni,
- represivni.

Načela kriminalističkog rada:

- Načelo zakonitosti,
- Načelo objektivnosti,
- Načelo istine ili pravičnosti,
- Načelo operativnosti i brzine,
- Načelo metodičnosti i taktičkog planiranja,
- Načelo temeljitosti i upornosti,
- Načelo koordinacije i saradnje,
- Načelo preventivnog postupanja,
- Načelo jedinstvenog rukovođenja u sprovođenju kriminalističke djelatnosti,
- Načelo čuvanja službene tajne,
- Načelo humanosti u primjeni ovlaštenja.

2. Aktivnost policije na prikupljanju saznanja o krivičnim djelima i počiniocima i zaprimanje prijave o počinjenom krivičnom djelu.....1 n/s

- Zakonski osnov, osnovne pretpostavke za ovu aktivnost kao i način saznanja za krivično djelo.

3. Osnovna (zlatna) pitanja kriminalistike.....1 n/s

- šta?, gdje?, kada?, kako?, s kime? s čime?, zašto? koga ili što? i ko?

4. Indicije i verzije.....1 n/s
- pojam, značaj i vrste indicija,
 - pojam, vrste i sačinjavanje plana rada na osnovu verzija.
5. Interpol i drugi oblici međunarodnog i drugog policijskog udruživanja i Saradnje.....1 n/s
- Osnivanje, organizacija, predmet i zadaci,
 - Bosna i Hercegovina i Interpol, ostali oblici međunarodnog policijskog udruživanja.
6. Kriminalističke evidencije.....1 n/s
- Opšta abecedna kartoteka ,
 - Operativna evidencija,
 - Evidencija određenih kategorija počilaca krivičnih djela,
 - Evidencija ukradenih predmeta, vozila ,
 - Evidencija nadimaka ,
 - MOS evidencija (po načinu izvršenja krivičnog djela),
 - Evidencija osobenih znakova ,
 - Evidencija nestalih lica ,
 - Evidencija NN leševa kao i album fotografija kriminalaca.
7. Prikupljanje obavještenja i kriminalistička provjera i kontrola.....1 n/s
- Operativni značaj , procesni značaj;
 - Osnovna pravila kod obavljanja informativnog razgovora i najčešći propusti u službi,
 - Priznanje osumnjičenog, te provjera alibija;
 - Pozivanje građana, postupak kada svjedok traži anonimnost, prikupljanje obavještenja od lica u pritvoru i lica koja se nalaze na izdržavanju kazne zatvora.
8. Kriminalističke mjere i radnje u sprječavanju i suzbijanju kriminaliteta.....4 n/s
- pojam podjela i pravni osnov,
 - kriminalistička provjera,
 - osmatranje,
 - pozornička i patrolna djelatnost,
 - legitimisanje,
 - utvrđivanje identiteta,
 - postavljanje klopki i zamki,
 - racija,
 - potražna djelatnost,
 - upotreba posebno dresiranih pasa,
 - praćenje lica,
 - zasjeda,
 - lišenje slobode.

9. Kriminalističko–istražne radnje, metodi i sredstva kojima se obezbjeđuju materijalni dokazi.....5 n/s
- uviđaj,
 - pretresanje (stana , dr. prostorija i lica),
 - privremeno oduzimanje predmeta,
 - rekonstrukcija događaja,
 - suočenje i vještačenje,
 - prepoznavanje lica i stvari.
10. Posebne istražne radnje.....1 n/s
- pojam i vrste, pravni osnov
11. Informatori.....1 n/s
- definicija, pravni osnov i značaj informatora u operativnom radu;
 - osnovna pravila za postupanje sa informatorom u različitim situacijama.
12. Izvještaj tužiocu.....2 n/s
- sadržaj izvještaja ,
 - vrste

KRIMINALISTIČKA TEHNIKA**a) Cilj nastave**

Da upozna polaznike sa osnovama kriminalističke tehnike, radi sticanja novih znanja neophodnih za praktično postupanje policajaca na licu mjesta događaja.

b) Zadaci nastave:

- da upozna polaznike sa stvarnim mogućnostima savremene kriminalističke tehnike ;
- da polaznici ovladaju osnovama kriminalističke registracije i identifikacije lica i leševa, predmeta i događaja;
- da razvije sposobnost polaznika za samostalno rješavanje problema na licu mjesta radi praktične zaštite zatečenog stanja;
- da osposobi polaznike za praktičnu primjenu znanja i sredstava iz ove oblasti pri rješavanju konkretnih zadataka.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

TEMATSKE CJELINE					
Red. br.	Naziv tematske cjeline	Broj časova			
		Teorija	Vježbe	Situac. nastava	Ukupno
1.	Uvod i osnovni pojmovi Kriminalistička fotografija-fotoaparat Registraciona tehnika-lični opis	1	-	-	1
2.	Daktiloskopija Registracija i identifikacija NN leševa Tragovi papilarnih linija	1	-	-	1
3.	Operativna tehnika Poligraf	1	-	-	1
4.	Skiciranje	1	1	-	2
5.	Trasologija Mikrotragovi	1	-	-	1
6.	Tragovi nastali od čovječijeg tijela-izlučevine Tragovi biljnog i životinjskog porijekla	1	-	-	1
7.	Tragovi ljudskih stopala Tragovi na razbijenom staklu (dejstva sile na staklu) Tragovi oruđa	1	-	-	1
8.	Tragovi vatrenog oružja	1	-	-	1
9.	Specifični tragovi kod požara, paljevina i eksplozija	1	-	-	1
10.	Istražna tehnika	1	-	1	2
11.	Obezbjedenje mjesta počinjenja krivičnog djela	1	-	-	1
12.	Krivotvorena dokumenta	1	-	-	2
UKUPNO		12	1	1	14

c) Sadržaj tematskih cjelina kriminalističke tehnike:

1. Uvod i osnovni pojmovi.....1 n/s

- Osnovni pojmovi o predmetu,
- Praksa i potrebe,
- Istorijski razvoj,
- Metodi podjela,
- Uloga i značaj poznavanja ove problematike za obavljanje policijskih poslova.

Osnovi kriminalističke fotografije:

- Pojam fotografije,
- Fotoaparati i najvažniji dijelovi,
- Fotografski materijal . Negativ,
- Pozitivni materijal,
- Fotografsko snimanje,
- Kriminalistička fotografija,

Registraciona tehnika – lični opis

- Pojam,
- Kriminalistička registracija,
- Kriminalistička identifikacija,
- Razvoj metoda registracione tehnike,
- Savremeni metodi registracione tehnike,
- Lični opis,
- Registraciona fotografija,
- Fotorobot,
- Operativna kriminalistička evidencija,
- Potrebe poznavanja mogućnosti operativne tehnike pri obavljanju policijskih poslova.

2. Daktiloskopija.....1 n/s

- Pojam i naučni osnovi,
- Istorijat i podjela daktiloskopije,
- Daktiloskopija lica i leša,
- Registraciona daktiloskopija ,
- Zbirke ,
- Daktiloskopska klasifikacija.

Tragovi papilarnih linija:

- Nastanak i vrste,
- Vidljivi i nevidljivi tragovi,
- Hemijski postupci fiksiranja – izazivanje tragova,
- Postupak sa tragovima,
- Pakovanje predmeta sa otiscima.

Registracija i identifikacija NN leševa:

- Kriminalistički i društveni značaj,
- Radnje u postupku,
- Problemi kod identifikacije,

3. Operativna tehnika.....1 n/s

- Pojam,
- Savremeni postupci i sredstva,
- Fotografija u operativnoj tehnici,
- Uređaji za noćna osmatranja,
- Detektori,
- Klopke i zamke,
- Tajna mastila,

Poligraf.

4. Skiciranje.....2 n/s

- Pribor, mjerenja i razmjere,
- Vrste skica,
- Izrade skica.

5. Mikrotragovi.....1 n/s

- Značaj, pronalaženje i obezbjeđenje,
- Fiksiranje mikrotragova,
- Korišćenje mikrotragova.

Trasologija:

- Pojam,
- Klasifikacija tragova,
- Mjesto i uloga policajca pri čuvanju tragova.

6. Tragovi nastali od čovječijeg tijela.....1 n/s

- Tragovi krvi,
- Pronalaženje i obezbjeđenje,
- Kriminalističko tumačenje,
- Značaj krvnih grupa i DNK,
- Ostali tragovi čovječijeg tijela. Izlučevine, zubi, dlaka – kosa i dr.

Tragovi biljnog i životinjskog porijekla:

- Tragovi biljnog porijekla,
- Tragovi životinjskog porijekla.

7. Tragovi ljudskih stopala.....1 n/s

- Klasifikacija tragova,
- Fiksiranje tragova,
- Kriminalističko tumačenje.

Tragovi na razbijenom staklu dejstva sile na staklu:

- Obezbjedenje komada stakla i određivanje pravca djelovanja sile na staklo,
- Tumačenje prostrelina.

Tragovi oruđa:

- Vrste oruđa i tragova,
- Fiksiranje tragova,
- Identifikacija oruđa na osnovu tragova.

8. Tragovi vatrenog oružja.....1 n/s

- Vrste tragova,
- Tragovi barutne gareži,
- Rekonstrukcija putanje zrna,
- Identifikacija oružja na osnovu tragova.

9. Specifični tragovi kod požara i eksplozija.....1 n/s

- Žarište – centar,
- Uzroci požara,
- Identitet učinioca.

10. Istražna tehnika.....2 n/s

- Pojam kriminalističko – tehničkog vještačenja,
- Savremeni laboratorijski postupci i oprema,
- Nedestruktivne metode,
- Destruktivne metode,
- Hromatografija,
- Veštačenje dokumenata,
- Veštačenje rukopisa,
- Utvrđivanje starosti dokumenata,
- Veštačenje pisanih mašina,
- Restitucija tekstova,
- Značaj poznavanja mogućnosti savremene istražne tehnike za obavljanje konkretnih policijskih poslova.

11. Obezbjedenje mjesta počinjenja krivičnog djela.....1 n/s

12. Krivotvorena dokumenta.....2 n/s

KRIMINALISTIČKA METODIKA**a) Cilj nastave:**

Da pripremi polaznika za uspješno povezivanje kriminalističko-taktičkih i tehničkih znanja i primjenu istih na razrješavanju pojedinih krivičnih djela. Izučavanjem krim.metodike će se zaokružiti obrazovanje kriminalistike kao cjeline, a znanje koje polaznici steknu, koristiće u budućem radu na sprječavanju i otkrivanju kriminaliteta.

b) Zadaci nastave:

Da polaznici spoznaju načine istraživanja pojedinih kriv.djela i to od saznanja za događaj do podnošenja krivičnih prijava,

Da polaznici saznaju koji tragovi prate pojedina kriv.djela, te kojim sredstvima i metodama se ti tragovi mogu najuspješnije koristiti za rasvetljavanje kriv.djela.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	NAZIV CJELINE	Broj časova			
		Teorija	Vježbe	Situac. nastava	Ukupno
1.	Pojam,predmet i značaj krim.metodike	1	-	-	1
2.	KD-a protiv imovine	1	-	-	1
3.	KD-a protiv života i tijela	1	-	-	1
4.	Nasilje u porodici i seksualni delikti	1	-	-	1
5.	Ilegalna proizvodnja, trgovina i uživanje opojnih droga	1	-	-	1
6.	Saobraćajni delikti	1	-	-	1
7.	Požari i paljevine	1	-	-	1
8.	Organizovani kriminalitet i trgovina ljudima	1	-	1	2
9.	Ratni zločini i KD iz mržnje	1	-	-	1
10.	Terorizam, diverzija,sabotaža	1	-	-	1
11.	Metode istraživanja nekih krivičnih djela iz oblasti privrednog kriminala	1	-	-	1
12.	Ekološki kriminal Kompjuterski kriminal	1	-	-	1
UKUPNO		12	-	1	13

d) Sadržaj tematskih cjelina kriminalističke metodike:

1. Pojam, predmet i značaj krim.metodike.....1 n/s
2. Krivična djela protiv imovine.....1 n/s
 - džepne krađe
 - obične krađe
 - provalne krađe
 - fintirane provale
 - delikt u vezi mot.vozila
 - prevara
 - razbojništvo
 - razbojnička krađa
 - iznuda
 - ucjena
3. Krivična djela protiv života i tijela.....1 n/s
 - pojam krvnih delikata
 - ubojstvo
 - traganje za nestalim licima
 - čedomorstvo, nedozvoljeni pobačaj
 - samoubistvo
 - tjelesne povrede
 - nesrećan slučaj-nesreća, izlaganje opasnosti,napuštanje nemoćnog lica
4. Nasilje u porodici i seksualni delikti.....1 n/s
 - pojam, karakteristike
 - silovanje
 - prinuda na obljudu, obljudba nad nemoćnim licima, protivprirodni blud, bludne radnje, podvođenje i posredovanje u prostituciji.
5. Ilegalna proizvodnja,trgovina i uživanje opojnih droga.....1 n/s
 - osnovna znanja o vrstama opojnih droga, njihovom dejstvu i posljedicama uživanja
 - otkrivanje i dokazivanje
6. Saobraćajni delikti.....1 n/s
 - pojam, prve mjere po saznanju za saob.nesreću
 - uviđaj razjašnjavanje i dokumentovanje slučaja
 - postupak u slučaju bjekstva vozača sa lica mjesta
7. Požari i paljevine.....1 n/s
 - pojam požara i paljevine,uviđaj
 - uzroci požara,vještačenja,otkrivanje izvršioca i dokumentovanje

8. Organizovani kriminalitet i trgovina ljudima.....2 n/s
- pojam i istorijski presjek njegovog razvoja
 - kriv. djela u vezi sa organizovanim kriminalitetom i indikatori za prepoznavanje važnih činjenica vezano za isti.
 - borba protiv organizovanog kriminaliteta
9. Ratni zločini i KD iz mržnje.....1 n/s
- osnovni oblici kršenja ljudskih prava u ratu
 - metodika istraživanja
 - definicija KD iz mržnje, način izvršenja, otkrivanje i razjašnjavanje
10. Terorizam, diverzija , sabotaža.....1 n/s
- terorizam
 - pojam, metodika istraživanja
11. Metodika istraživanja nekih kriv.djela iz oblasti privrednog kriminaliteta.....1 n/s
- pojam osnovne karakteristike i uzroci (uopšteno o suzbijanju priv. kriminaliteta,
 - učesnicima u suzbijanju, nekim bitnim preduslovima za uspješno suzbijanje, izvorima i načinu saznanja te osnovnim zadacima policajca u vezi s tim
 - falsifikovanje isprava i novca
 - nedozvoljena trgovina-krijumčarenje
 - korupcija (primanje i davanje mita)
12. Ekološki i kompjuterski kriminalitet.....1 n/s
- pojam, karakteristike i način izvršenja,
 - otkrivanje, rasvjetljavanje i dokazivanje.

NAZIV PREDMETA: BEZBJEDNOST SAOBRAĆAJA I UPRAVLJANJE POLICIJSKIM VOZILOM**a) Cilj nastave:**

Da polaznici:

- shvate složenost problematike bezbjednosti saobraćaja ,
- steknu uvid u neophodnost poznavanja zakona o bezbjednosti saobraćaja
- budu osposobljeni za regulisanje saobraćaja na svim putevima i pod različitim vremenskim uvjetima ,
- mogu izvršiti identifikaciju vozila
- upoznaju različite vrste vozačkih dozvola ,
- upoznaju opasnosti koje prijete pri vožnji pod uticajem alkohola,
- mogu na pravilan način postupiti u slučaju saobraćajne nezgode,
- steknu znanja neophodna za upravljanje policijskim vozilom.

b) Zadaci nastave:

Zadatak nastave je da se svi polaznici teoretski nauče i praktično osposobe za:

- pravilnu primjenu propisa iz oblasti bezbjednosti saobraćaja,
- pravilno obavljanje svih radnji na mjestu saobraćajne nezgode i vršenje uviđaja saobraćajne nezgode s materijalnom štetom ,
- pružanje pomoći učesnicima u saobraćaju,
- saradnju s poduzećima za održavanje i zaštitu puteva , kao i sa prometnom inspekcijom ,
- regulišu saobraćaj vozila u svim poremećenim saobraćajnim uslovima ,
- podnošenje zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i pisanje izvješća tužiteljstvu .

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	NASTAVNE CJELINE	Teoretski	Vježbe i situac. nastava	Ukupno
1.	Upoznavanje polaznika sa ciljem, zadacima i sadržajem programa	1		1
2.	Propisi koji regulišu oblast bezbjednosti saobraćaja	1		1
3.	Značajni pojmovi i izrazi u drumskom saobraćaju	1		1
4.	Drumske saobraćajnice – putevi	2		2
5.	Znaci koje OSL-a daje učesnicima u drumskom saobraćaju	1	1	2
6.	Vozači i vozila	3		3
7.	Vozila	3		3
8.	Kontrola vozila i vozača	5	3	8
9.	Kontrola saobraćaja u svrhu otkrivanja i sprečavanja kriminaliteta	1		1
10.	Postupanje policije prema vozilima i vozačima diplomatsko- konzularnih predstavništava (DKP-a)	1		1
11.	Vozila pod pratnjom i vozila s prvenstvom prolaza	1		1
12.	Upravljanje i reguliranje saobraćaja na putu	1	1	2
13.	Nadzor najčešćih prekršaja n/s od strane policije	4	3	7
14.	Postupanje u slučaju saobraćajne nezgode	3	2	5
15.	Pravilna upotreba policijskog vozila u vršenju poslova i zadataka službe		1	1
16.	Poligonske vježbe		4	4
17.	ZAVRŠNI TEST	1		1
18.	Situaciona nastava		4	4
UKUPNO		29	19	48

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. Upoznavanje polaznika sa ciljem, zadacima i sadržajem programa obuke.....1 n/s
2. Propisi koji regulišu oblast bezbjednosti saobraćaja.....1 n/s
 - Podjela saobraćaja po vidovima, teritoriji, namjeni saobraćaja
 - Izvori saobraćajnih propisa
 - Međunarodni propisi (koncesije, sporazumni ugovori)
 - Nacionalni propisi
3. Značajni pojmovi i izrazi drumskog saobraćaja1 n/s
 - Pojmovi i izrazi vezani za putne površine
 - Pojmovi i izrazi vezani za vozilo
 - Pojmovi i izrazi vezani za učesnike u saobraćaju
 - Pojmovi i izrazi vezani za radnje vozila u saobraćaju
4. DRUMSKE SAOBRAĆAJNICE
- 4.1 Javni putevi
 - Podjela i način prepoznavanja vrste puteva.....1 n/s
 - Javni putevi i javne površine za saobraćaj
 - Konstruktivni elementi puta
 - Nadzor i kontrola stanja puteva u području patrolnog prostora
 - Pisanje izvještaja o stanju puteva u području odgovornosti
- 4.2 Saobraćajna signalizacija 1 n/s
 - Zakonski osnov o saobraćajnoj signalizaciji
 - Opće o saobraćajnoj signalizaciji
 - Način kontrole stanja saobraćajne signalizacije
 - Pisanje izvještaja o trenutnom stanju saobraćajne signalizacije
5. ZNACI KOJE OSL-A DAJU UČESNICIMA U SAOBRAĆAJU 1 n/s
 - Zakonski osnov za davanje znakova od strane policije
 - Vrste, način i značaj davanja znakova rukom, tijelom, pomagalima, uređajima iz i sa policijskog vozila

VJEŽBA 1 – REGULIRANJE SAOBRAĆAJA NA RASKRSNICIMA ZNACIMA KOJE DAJE OSL-E.....1 n/s
6. VOZAČI VOZILA
- 6.1. Uvjeti i pravo upravljanja vozilom u saobraćaju 1 n/s
 - Psihofizička i zdravstvena sposobnost
 - Starosna zrelost
 - Položen vozački ispit
 - Izrečene zabrane upravljanja

- 6.2. Vozačke isprave 1 n/s
- Vozačka dozvola za upravljanje vozilima na motorni pogon
 - Ostale vozačke isprave
- 6.3. Kontrola trajanja vremena upravljanja motornim vozilom 1 n/s
- Pravni osnov po kom se vrši nadzor vremena upravljanja, potrebnog odmora i zamjena vozača motornih vozila
 - Način vođenja evidencija rada i odmora vozača
 - Najčešći prekršaji datog pravila
7. VOZILA U SAOBRAĆAJU
- 7.1. Uvjeti za učešće vozila u saobraćaju na putu 1 n/s
- U pogledu dimenzija, ukupne mase, osovinskog opterećenja, uređaja i opreme
 - Uvjeti za učešće inozemnih vozila na području BiH
 - Registracija vozila
- 7.2. Tehnički pregled vozila 1 n/s
- Zakonski osnov za obavljanje tehničkog pregleda
 - Vrste pregleda vozila i ko su obaveznici pod pratnjom vozila s pravom prvenstva prolaza - evidencije o izvršenom pregledu vozila
 - Sankcije mjere prema prekršiocima
- 7.3. Dokumenti o vozilu 1 n/s
- potvrda o registraciji
 - Polisa osiguranja ili zeleni karton
 - potvrda o vlasništvu vozila,
 - stiker naljepnice
 - Ostale isprave za vozilo za koje se ne izdaje saobraćajna dozvola, a učestvuje u saobraćaju
8. KONTROLA VOZAČA I VOZILA
- 8.1. Zaustavljanje vozila 2 n/s
- Osmatračko mjesto i mjesto zaustavljanja
 - Taktike i načini zaustavljanja vozila u saobraćaju na putu
 - Sigurnosne mjere na mjestu zaustavljanja vozila na putu
- Vježba 2: Zaustavljanje vozila u saobraćaju sa mjesta 1 n/s
- 8.2. Kontrola vozača 1 n/s
- Kontrola sposobnosti vozača da sigurno upravlja vozilom u saobraćaju
 - Kontrola vozačke isprave
 - Isključivanje vozača iz saobraćaja

- 8.3. Kontrola i utvrđivanje opijenosti vozača 1 n/s
- Vrste opijanja vozača vozila
 - Osnovi sumnje da vozilom upravlja opijen vozač
 - Taktika utvrđivanja opijenosti vozača
 - Postupanje sa vozačem za kojeg se utvrdi da je opijen upravljao vozilom u saobraćaju
- VJEŽBA 3: Kontrola opijenosti vozača 1 n/s
- 8.4 Kontrola vozila 1 n/s
- Svrha kontrole vozila
 - Taktika kontrole isprava o vozilu
 - Taktika pregleda ispravnosti vozila
 - Metode prepoznavanja sumnje da je vozilo неисправno
 - Postupanje sa neispravnim vozilom
- VJEŽBA 4; Postupanje OSL, po osnovu sumnje tehničke
neispravnosti vozila..... 1 n/s
9. Kontrola saobraćaja u svrhu sprječavanja i otkrivanja kriminaliteta1 n/s
- Opće upute o: «Kriminalitetu na točkovima»
 - Načini prepoznavanja lica nosioca dokaza KD ili izvršioca KD
 - Taktike otkrivanja skrivenih dokaza KD na i u vozilu
10. Postupanje policije prema vozačima, putnicima u vozilu i vozilima
diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP-a) 1 n/s
- Pravna regulativa standarda ponašanja DKP-a
 - Vrste članova DKP-a i način njihovog prepoznavanja
 - Standard postupanja policajaca u saobraćaju prema službenicima DKP-a
11. Vozila pod pratnjom i vozila s pravom prvenstva prolaza 1 n/s
- Status vozila pod pratnjom i vozila s pravom prvenstva prolaza
 - Dužnosti učesnika u saobraćaju u slučaju susreta sa vozilima pod pratnjom i vozila s pravom prvenstva prolaza
 - Prava nepoštivanja pravila saobraćaja od strane vozila pod pratnjom i vozila s pravom prvenstva prolaza
 - Taktike kretanja vozila pod pratnjom i vozila s pravom prvenstva prolaza u izvršenju zadataka službe
12. UPRAVLJANJE I REGULIRANJE SAOBRAĆAJEM 1 n/s
- Pojam, cilj i način upravljanja saobraćajem vozila na putu
 - Fizičko upravljanje saobraćajem vozila na putu
 - Upravljanje saobraćajem vozila u pokretu
- VJEŽBA 5. :Regulisanje saobraćaja na dijelu puta usljed
iznenadnih poremećaja..... 1 n/s

13. NAJČEŠĆI PREKRŠAJI KOJI SE UTVRĐUJU KONTROLOM VOZAČA I VOZILA

- 13.1. Prebrza vožnja 1 n/s
- Zakonski osnov ograničenja brzine vozila u saobraćaju na putu
 - Metode i taktike utvrđivanja kretanja vozila nepropisnom brzinom
 - Postupanje sa vozačima vozila koji prekoračuju ograničenje brzine kretanja vozila u saobraćaju na putu
- VJEŽBA 6: Kontrola brzine- upotrebom radara..... 1 n/s
- 13.2. Nepravilno preticanje, obilaženje i mimoilaženje 1 n/s
- Pravila koja uređuju radnju preticanja, obilaženja i mimoilaženja vozila na putu
 - Najčešća mjesta i uvjeti kršenja pravila preticanja, obilaženja i mimoilaženja vozila na putu
 - Metode i taktike otkrivanja prekršaja po osnovu nepoštivanja pravila preticanja, obilaženja i mimoilaženja vozila na putu
 - Postupanje sa počiniocima prekršaja preticanja, obilaženja i mimoilaženja vozila
- VJEŽBA 7: Kontrola saobraćaja na otvorenom putu1n/s
- 13.3. Zaustavljanje i parkiranje na nedozvoljenom mjestu 1 n/s
- Pisana pravila o zabrani zaustavljanja i parkiranja vozila na putu
 - Postupci i načini suzbijanja nepoštivanja zabrane zaustavljanja i parkiranja vozila na putu
 - Metode preduzimanja propisanih sankcionih mjera prema učiniocima prekršaja
- 13.4. Oduzimanja prvenstva prolaza 1 n/s
- Definirati pojam: »ODUZETI PRVENSTVO PROLAZA»
 - Zakonski osnov pravila prvenstva prolaza
 - Taktike i načini nadzora poštivanja pravila prvenstva prolaza
 - Postupanje policije u slučaju uočenog prekršaja oduzimanja prava prvenstva prolaza
- VJEŽBA 8: Kontrola saobraćaja na raskrsnici.....1 n/s

14. POSTUPANJE U SLUČAJU SAOBRAĆAJNE NEZGODE

- 14.1 Dužnosti na mjestu saobraćajne nezgode.....1 n/s
- vrste prometnih nezgoda
 - dužnosti OSN u slučaju saobraćajne nezgode
 - dužnosti učesnika u slučaju saobraćajne nezgode
 - dužnost vozača koji naiđe na mjesto saobraćajne nezgode
 - dužnost zdravstvenih ustanova u vezi sa prometnim nezgodama
 - osiguranje mjesta prometne nezgode

- 14.2 Uviđaj saobraćajne nezgode.....2 n/sa
- postupak po zaprimanju obavijesti o saobraćajnoj nezgodi
 - formiranje uviđajne ekipe i upućivanje na uviđaj
 - postupak uviđaja i formiranje uviđajne dokumentacije
 - aktivnosti policije u slučaju saobraćajne nezgode sa NN izvršiteljem
- VJEŽBA 9: Postupak pravljenja uviđajne dokumentacije saobraćajne nezgode sa krivičnom odgovornošću.....2 n/s
15. Pravilna upotreba policijskog vozila u vršenju poslova..... 1 n/s
16. Poligonske vježbe 4 n/s
- Vježba 1: Zvijezda
Vježba 2: Vijuganje naprijed-nazad
Vježba 3: Bezbijedni prolazak kroz krivinu-test vožnja
17. Završni test..... 1 n/s
18. Situaciona nastava..... 4 n/s
- Tema 1: Kontrola vozača vozila
Pod tema: Planiranje kontrole učešća opijenih vozača vozilima na području PS
- Tema 2: Planiranje kontrola prekršaja u saobraćaju
Pod tema: Plan kontrole brzine radarom u saobraćaju na području PS
- Tema 3: Kontrola prekršaja u saobraćaju u naselju
Pod tema: Planiranje kontrole nepravilnog parkiranja na patrolnom području
- Tema 4: Kontrola prekršaja u saobraćaju na putu van naselja
Pod tema: Planiranje kontrole nepravilnog parkiranja na patrolnom području

NAZIV PREDMETA: SPECIJALNO FIZIČKO OBRAZOVANJE**a) Cilj nastave:**

Da polaznici steknu neophodna znanja i vještine u primjeni fizičke snage kao podesnog nivoa sile, te da istu mogu uspješno primjeniti prilikom rješavanja problemskih situacija u primjeni policijskih ovlaštenja prilikom postupanja u obavljanju policijskih poslova. Cilj je dakle, stvoriti psihosomatski zdravog čovjeka policajca, sa dobrim programom, pravilnim i odlučnim nastupom u primjeni raznih nivoa sile, koji bi kao takav kvalitetno odgovorio potrebama građana i zadobio njihovo povjerenje i poštovanje.

b) Zadaci nastave:

- Polaznici će moći uspješno izvesti tehnike stavova, gardova, kretanja, blokova, udaraca rukom i nogom;
- Polaznici će moći uspješno izvesti tehnike čišćenja i bacanja;
- Polaznici će moći uspješno izvesti tehnike poluga na prstima, zglobu šake, zglobu lakta i zglobu ramena;
- Polaznici će moći uspješno izvesti tehnike za kratke Transporte lica;
- Polaznici će moći uspješno izvesti tehnike dovođenja lica u pozicije za vezivanje;
- Polaznici će se obučiti u uspješnom izvođenju odbrane od lica koje pokušava da ih uhvati za tijelo, odjeću i opremu ili da ih udari rukom ili nogom;
- Polaznici će se obučiti u uspješnom izvođenju odbrana od lica koje pokušava da ih napadne različitim predmetima, oruđima i oružjima pogodnim za nanošenje povrede.
- Polaznici će stečena znanja i vještine moći uspješno primjeniti prilikom savladavanja otpora lica.

SPECIJALNO FIZIČKO OBRAZOVANJE**c) Sadržaj nastavnih cjelina:**

Red. br.	Naziv nastavne cjeline	Predavanja	Vježbe	Situac. nastava	Prov. znanja	Ukupno
1.	Upoznavanje sa Nastavnim planom i programom predmeta	2				2
2.	Stavovi(kretanja)-distance		2			2
3.	Blokade		4			4
4.	Udarci laktom		2			2
5.	Udarci nogom		2			2
6.	Udarci rukom		2			2
7.	Udarci koljenom		2			2
8.	Ponavljanje i uvježbavanje pređenog gradiva		2			2
9.	Tehnike padova		6			6
10.	Ručna bacanja		2			2
11.	Bočna bacanja		2			2
12.	Nožna bacanja		2			2
13.	Digitalne tačke pritiska, komande i kratki transport		2			2
14.	Zahvati za privođenje		4			4
15.	Upotreba sredstava za vezivanje (komanda, prilaz, pregled i pretres lica)		6			6
16.	Čuvanje i zadržavanje oružja i sredstava prinude		2			2
17.	Odbrana na tlu		2			2
18.	Zahvati za dovođenje-pasivan otpor		2			2
19.	Zahvati za dovođenje-aktivan i pogoršan otpor		6			6
20.	Test				2	2
21.	Upotreba palice (udarci palicom, odgurivanje, ubadanje)		2			2
22.	Odbrana od udarca palicom i hvata za palicu		2			2
23.	Rješavanje konfliktnih situacija pod utjecajem stresa (taktika postupanja pri organizovanju upotrebe raznih nivoa sile)			4		4
UKUPNO		2	56	4	2	64

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim cjelinama:

1. Upoznavanje sa Nastavnim planom, programom i predmetom..... 2 n/s
2. Stavovi za odbranu (kretanje)..... 2 n/s
 - Pripremni, dijagonalni, široko-paralelni

Kretanja:

 - Naprijed-nazad;
 - Bočno;
 - Polukružno;
 - Dijagonalna i
 - Kombinacija kretanja

Distanca:

 - Osnovna ;
 - Skraćena ;
 - Produžena ;
3. Blokade 4 n/s
 - Donji blok,
 - Gornji blok,
 - Srednji vanjski blok
 - Srednji unutrašnji blok
4. Udarci laktom 2 n/s
 - Udarci u svim pravcima
5. Udarci nogom 2 n/s
 - Mae geri
 - Mawashi geri
 - Lou kick
6. Udarci rukom 2 n/s
 - Udarci zatvorenom šakom
 - Udarci ojačanim dlanom
 - Udarci bridom šake
7. Udarci koljenom 2 n/s
 - Ravno i kružno
8. Ponavljanje i uvježbavanje pređenog gradiva 2 n/s

9. Tehnike padova	6 n/s
➤ Pad naprijed;	
➤ Pad nazad;	
➤ Pad na bok	
10. Ručna bacanja	2 n/s
➤ Ipon seoi nage	
➤ Seoi nage	
➤ Morote gari	
➤ Kuchiti taoshi	
11. Bočna bacanja	2 n/s
➤ O goshi;	
➤ Uki goshi;	
➤ Tshchuri goshi;	
➤ Koshi guruma	
12. Nožna bacanja	2 n/s
➤ Ouchi gari;	
➤ Osato gari;	
➤ Hiza goruma	
➤ Deashi barai	
13. Digitalne tačke pritiska, komande i kratki transport	2 n/s
➤ Tehnike pritisaka u predjelu glave, toraksa, abdomena i gornjih i donjih ekstremiteta	
➤ Izdavanje naredbi subjektu	
➤ Eskort pozicija	
14. Zahvati za privođenje	4 n/s
➤ Poluge na šaci;	
➤ Izvrtanje i uvrtnje;	
➤ Poluge na laktu, zglobu ramena, skočnom zglobu;	
15. Upotreba sredstava za vezivanje	6 n/s
➤ Vezivanje lisicama;	
➤ Vezivanje u stojećem, klečećem, ležećem položaju;	
➤ Vezivanje u parovima;	
➤ Vezivanje uz prijetnju vatrenim oružjem	
16. Čuvanje i zadržavanje oružja i sredstava prinude	2 n/s
➤ U stojećem položaju;	
➤ U ležećem položaju	

17. Odbrana na tlu 2 n/s
- Odbrana od udarca rukama (ležeći na leđima);
 - Odbrana od gušenja ležeći prsno
18. Zahvati za dovođenje- pasivni otpor 2 n/s
- Upotreba tehnika pritisaka na digitalne tačke subjekta
19. Zahvati za dovođenje- aktivan i pogoršan otpor 6 n/s
- Odbrana od napada palicom;
 - Odbrana od napada nožem;
 - Odbrana od napada pištoljem
20. Test - ponavljanje i uvježbavanje pređenog gradiva(test) 2 n/s
21. Upotreba službene palice 2 n/s
- Primarna;
 - Sekundara i
 - Tercijarna zona
22. Odbrana od udaraca palicom i hvata za palicu 2 n/s
- Tehnike odbrana palicom od napada (odozgo, sa strane i odozdo);
 - Tehnike odbrane od hvata za službenu palicu;
 - Odbrana od hvata sa jednom rukom i
 - Odbrana hvata sa dvije ruke
23. Rješavanje konfliktnih situacija pod uticajem stresa 4 n/s
- Taktika postupanja pri organizovanju upotrebe raznih nivoa sile

NAZIV PREDMETA: MENADŽMENT U POLICIJI**a) Cilj nastave:**

Da polaznici ovladaju temeljnim znanjima iz komuniciranja, konflikata i stresa kroz njihovu uzročno-posljedičnu povezanost, da se upoznaju sa stilovima rukovođenja i značaj timskog rada, a sve u skladu sa profesionalnim standardima policijskog ponašanja i djelovanja.

b) Zadaci nastave:

- Da budući polaznici upoznaju vlastiti stil komuniciranja kroz izučavanje komunikativnog procesa;
- Da upoznaju vrste i značaj konflikta i da se obuče upravljati istim;
- Da se upoznaju sa pojmom, vrstama i simptomima stresa, da prepoznaju simptome stresa kod sebe i drugih i da odaberu najbolju tehniku za njegovo savladavanje;
- Da se upoznaju sa značenjem izbora stila rukovođenja i da ga ukomponiraju u timski rad;
- Da se upoznaju sa značajem preventivnog rada policijskih službenika, naročito kroz rad;
- Da se upoznaju sa značajem preventivnog rada policijskih službenika, naročito kroz rad policije u zajednici.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	TEMATSKA OBLAST	Teorija	Praktične vježbe	Situaciona nastava	Ukupno
1.	Komunikacija	3	1	-	4
2.	Konflikti	2	1	-	3
3.	Stres	3	-	1	4
4.	Zlostavljanje (nasilje)	2	-	1	3
5.	Timski rad	1	1	1	3
6.	Profesionalni standardi policijskog ponašanja i djelovanja	5	-	-	5
7.	Rukovođenje (situaciono vođenje)	5	1	-	6
8.	Rad policije u zajednici	4	1	1	6
9.	Policijska taktika	7	3	1	11
10.	Upravljanje u policijskim agencijama u BiH i suradnja sa drugim agencijama	3	-	-	3
UKUPNO		35	8	5	48

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. Komunikacija 4 n/s

- Pojam i značaj komunikacije,
- Elementi komunikacijskoj procesa,
- Vrste komunikacije,
- Osobe sa otežanom komunikacijom,
- Profesionalna komunikacija /Intervju, informativni razgovor/,
- Vježbe.

2. Konflikti 3 n/s

- Pojam konflikta,
- Značaj konflikta,
- Vrste konflikta,
- Način rješavanja konfliktnih situacija,
- Upravljanje konfliktom,
- Vježba.

3. Stres 4 n/s

- Pojam stresa i stresora,
- Vrste stresa,
- Faze stresa,
- Simptomi stresa
- Utjecaj stresa na kvalitetu rada,
- Pokretači,
- Odgovor na stres i prevladavanje stresa,
- Vježbe.

4. Zlostavljanje- nasilje nad djecom (psihološki aspekti I posljedice nasilja) 3 n/s
- Fizičko zlostavljanje djece,
 - Psihološka (emocionalna zrelost djece),
 - Seksualno zlostavljanje (nasilje) nad djecom
 - Stilovi rukovođenja,
 - Zanemarivanje djece,
 - Incest,
 - Pedofilija.
5. Timski rad 3 n/s
- Pojam tima, definicija i veličina tima,
 - Formiranje i struktura tima,
 - Razlike između grupnog i timskog rada,
 - Strategija između grupnog i timskog rada,
 - Strategija planiranja i rada u timovima,
 - Uloge u timu,
 - Razvoj i stvaranje tima,
 - Principi učinkovitosti tima
 - Osobine ličnosti članova tima,
 - Prepreke učinkovitij komunikaciji,
 - Sprečavanje konflikata u timu
 - Problemi složenijih ,višefunkcionalnih timova,
 - Grupno donošenje odluka (prednosti i slabosti)
 - Vježbe.
6. Profesionalni standardi policijskog djelovanja 5 n/s
- Profesionalizam,
 - Demokratski standardi,
 - Zakonitost,
 - Odgovornost,
 - Zaštita života ljudi,
 - Zaštita imovine,
 - Služenje javnosti,
 - Poštivanje ljudskih prava i dostojanstva ljudi,
 - UN-kodeks o ponašanju službenika koji provode zakon.
7. Rukovođenje (situaciono vođenje)..... 6 n/s
- Osnovna načela nauke o rukovođenju,
 - Osnovne funkcije rukovođenja,
 - Principi rukovođenja,
 - Metode i stilovi rukovođenja,
 - Nivoi rukovođenja,
 - Linijski sistem rukovođenja,
 - Kooperativni sustav rukovođenja,
 - Policijski menadžment,
 - Menadžeri- tipovi menadžera,
 - Osobine uspješnog menadžera

8. Rad policije u zajednici 6 n/s
- Definiranje rada policije u zajednici,
 - Cilj i zadaci rada policije u zajednici,
 - Sigurnost zajednice sa aspekta rada policije,
 - Rješavanje problema kroz rad policije u zajednici,
 - Odnos policije prema različitim društvenim skupinama,
 - Razine prevencije devijantnog i delikventnog ponašanja.
9. Policijska taktika 11 n/s
- Osnovna načela u radu policije,
 - Načelo zakonitosti i odgovornosti,
 - Načelo poznavanja ljudi i teritorija,
 - Načelo preventivnog djelovanja,
 - Načelo humanosti-služnja zajednici,
 - Sistem rukovođenja
 - Jedinstvo rukovođenja,
 - Procjene situacije,
 - Permanentna obuka,
 - Podjela rada,
 - Ovlaštenja,
 - Disciplina.
10. Upravljanje u policijskim agencijama u BiH i suradnja sa drugim agencijama 3 n/s
- Organizacija policije u BiH,
 - Opšte i posebne nadležnosti policijskih agencija u BiH,
 - Ministarstvo sigurnosti u BiH,
 - Nadležnosti Ministarstva sigurnosti BiH,
 - Federalno Ministarstvo unutrašnjih poslova,
 - Ministarstvo unutrašnjih poslova republike srpske,
 - Kantonalna ministarstva,
 - Međusobni odnosi FMUP-a sa Kantonalnim MUP-om.

NAZIV PREDMETA: PSIHOLOGIJA**a) Cilj nastave:**

- Da se kadeti policijske akademije stičući osnovna znanja iz Opšte psihologije, kao i osnovna znanja iz drugih psiholoških i praktičnih disciplina, koja su potrebna za njihov poziv (socijalna psihologija, policijska psihologija, kriminalistička psihologija, psihopatologija, komunikologija i sl.....) pripreme za što bolje i uspješnije obavljanje složenih poslova i zadataka policajca.
- Osnovna namjena predmeta je razumijevanje raznolikosti ličnosti i kompletnosti međuljudskih odnosa i saznanje da ne postoji univerzalni recept za rad s ljudima (pravilan pristup ljudima određen je datom situacijom)
- Za uspješno obavljanje policijskog posla nije dovoljno poznavanje i savlađivanje osnovnih policijskih znanja i vještina , već i savlađivanje psihološke i socijalne spretnosti, odnosno vještine za komunikaciju sa građanima (komunikacijske sposobnosti, socijalna i emocionalna inteligencija)

b) Zadaci nastave:

- upoznati psihički život čovjeka i ličnost, te zakonitosti njenog funkcionisanja;
- razumjeti ponašanje čovjeka, moći predvidjeti određena ponašanja, naći načina za eventualno mijenjanje nepoželjnih oblika ponašanja;
- naročito upoznati tipove i funkcionisanje ličnosti sa kojima će se policajac susretati u operativnom radu;
- ukazati na važnost specifičnog postupanja sa maloljetnicima i obavljanja intervjua;
- upoznati psihologiju mase i kolektivnog ponašanja;
- steći osnovna znanja o vrstama grupa, a naročito o grupama sa kojima će se policajac sretati u operativnom radu (kriminalne grupe, delikventne, asocijalne i antisocijalne...), te upoznati sociopatološke pojave i mjere za njihovo sprečavanje i suzbijanje;
- steći osnovna znanja o psihičkim abnormalnostima i njihovom vezom sa kriminalitetom;
- usavršiti sposobnost vještine komuniciranja, razumijevanja, postizanja kontrole, kritičnosti i racionalnosti u pristupu problemima i njihovom rješavanju (mirno rješavanje sukoba i konflikata);
- naučiti kadete kako da ublaže neprijatne situacije, kako da pregovaraju i unaprijede pozitivne međuljudske odnose sa stanovništvom;
- razvijati kod kadeta vrline i vrijednosti profesionalnosti, uljudnosti, razboritosti, odlučnosti , saradnje i povjerenja u odnosima između policijskih službenika i u odnosima policijskih službenika sa građanima;
- podsticati pozitivnu motivaciju i sposobnosti i vještine da se brže , lakše i racionalnije djeluje u preventivnom i represivnom obliku;
- podsticati kadete da se razviju u nezavisne i odgovorne osobe , kako bi stavove i ponašanje prema drugima izgrađivali na načelima dostojanstva i nepovredivosti ličnosti uopće;
- podsticati spremnost na suprostavljanje predrasudama , diskriminaciji i nepravdi, permanentno razvijati komunikativne sposobnosti i dobre međuljudske odnose.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

PSIHOLOGIJA					
Redni broj	Naziv tematske cjeline	teorijska nastava	vježbe	situaciona nastava	Ukupno
I.	A - Nastanak i razvoj psihologije kao nauke B - Razvoj , predmet i zadaci policijske psihologije	1	-	-	1
II.	Metodologija policijsko – psiholoških istraživanja	1			1
III.	Psihički procesi od forenzičnog značaja	1	-	-	1
IV.	Psihologija ličnosti	1	-	-	1
V.	Motivacija	1	-	-	1
VI	Zlostavljanje – nasilje nad djecom	1	-	-	1
VII.	Stres i sprečavanje stresa u policijskoj profesiji	1	-	-	1
VIII.	Socijalno – psihološke osnove policijskog kolektiva i rukovođenja	1	-	-	1
IX.	Karakteristike ponašanja u vanrednim situacijama – masovno ponašanje	1	-	-	1
X.	Psihologija propaganda	1	-	-	1
XI.	Osnovi komunikologije	3	1	1	5
XII.	Poremećaji duševnog života	1	-	-	1
S V E G A :		14	1	1	16

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:**I A - NASTANAK I RAZVOJ PSIHLOGIJE KAO NAUKE 1 n/s**

1. pojam, predmet, cilj , zadaci i razvoj psihologije
2. osnivači psihologije
3. psihološke discipline (teorijske i praktične)
4. značaj poznavanja psihologije za policajce
5. psihologija kao profesija

B - RAZVOJ,PREDMET I ZADACI POLICIJSKE PSIHLOGIJE

1. razvoj policijske psihologije (prošlost, sadašnjost i budućnost)
2. predmet policijske psihologije
3. zadaci policijske psihologije
 - 3.1. odabiranje i raspoređivanje ljudstva na radna mjesta u policiji
 - 3.2. doprinos psihologa u obuci i odgoju pripadnika policije
 - 3.3. prilagođavanje na uslove života i rada u policijskoj sredini
 - 3.4. rad psihologa na stvaranju policijskog kolektiva
- 3.5. psihološki aspekti rukovođenja
- 3.6. priprema ljudstva za dejstva u kritičnim situacijama
- 3.7. razvijanje motivacije
- 3.8. prevencija traumatizma
- 3.9. psihološko – propagantna aktivnost

II – METODOLOGIJA POLICIJSKO – PSIHOLOŠKIH ISTRAŽIVANJA 1 n/s

1. pojam naučne metodologije
- 2. metode policijske psihologije**
 - 2.1. metod eksperimenta
 - 2.2. metoda intervjua
 - 2.3. metoda ankete
 - 2.4. metoda posmatranja
 - 2.5. metoda samoposmatranja (introspekcija)
- 3. posebne metode istraživanja**
 - 3.1. informativni razgovor i metoda saslušanja
 - 3.2. metoda psihološkog tumačenja iskaza
 - 3.3. metoda rekonstrukcije događaja
 - 3.4. metoda opservacije
 - 3.5. sociometrijska metoda

III – PSIHIČKI PROCESI OD FORENZIČNOG ZNAČAJA 1 n/s**1. OPAŽANJE - PERCEPCIJA**

- 1.1. pojam opažanja (osjeti, uloga čula, afektivni ton u opažanju, značaj opažanja za operativni rad i faktori opažanja
- 1.2. pažnja pri opažanju(vrste, osobine, psihološki faktori opažanja)
- 1.3. iskrivljenost opažanja (iluzije i halucinacije
- 1.4. ejdetske i naknadne slike (fotografsko pamćenje)
- 1.5. mahane pri viđenju (kratkovidnost, dalekovidnost, astigmatizam,daltonizam, noćno slepilo

2. UČENJE, PAMĆENJE I ZABORAVLJANJE

- 2.1. pojam, vrste i značaj učenja
- 2.2. faktori uspješnog učenja i pamćenja
- 2.3. metode i tehnike učenja (racionalna organizacija učenja)
- 2.4. pamćenje (pojam, vrste, patološke promjene kod pamćenja)
- 2.5. zaboravljanje (pojam i uzroci)
- 2.6. transfer i plato kod učenja i pamćenja

3. MIŠLJENJE

- 3.1. pojmovno određenje i vrste mišljenja
- 3.2. tok misaone aktivnosti za vrijeme rješavanja problema i njen značaj u radu organa policije
- 3.3. faze stvaralačkog mišljenja
- 3.4. procesi pri formiranju pojmova i misaone operacije
- 3.5. dokazivanje, suđenje i zaključivanje
- 3.6. vrste sudova
- 3.7. poremećaji mišljenja

4. EMOCIJE – OSJEĆANJA

- 4.1. opće osobine emocija, fiziološka osnova i klasifikacija emocija
- 4.2. anksioznost i fobije
- 4.3. djelovanje emocija, opći principi emocionalne kontrole i dinamika emocionalnih doživljaja
- 4.4. vrste straha (anksioznost i fobije)
- 4.4. emocije po trajanju (afekti, raspoloženja i strasti)
- 4.5. emocije koje se najčešće javljaju, naročito u ekstremnim situacijama
- 4.5. emocije i njihov učinak na ponašanje
- 4.6. šta je emocionalna inteligencija – važnost u svakodnevnom životu
- 4.6. značaj poznavanja emocija za policijsku djelatnost
- 4.7. emocije i kriminalitet

IV – PSIHOLOGIJA LIČNOSTI 1 n/s

1. pojam i definicija ličnosti, identitet i integritet ličnosti i njen uticaj na obavljanje policijskih zadataka

2. crte (osobine) i tipologija ličnosti (ekstravertnost – introvertnost)

3. aspekti i mjerila zrele ličnosti - (komponente zrele ličnosti)

- 3.1. fizička zrelost
- 3.2. intelektualna zrelost
- 3.3. socijalna zrelost
- 3.4. emocionalna zrelost
- 3.5. moralna zrelost
- 3.6. psihoseksualna zrelost

4. Temperament i karakter ličnosti

- 4.1. tipologija i osobine temperamenta
- 4.2. karakterne osobine i vrste karaktera ličnosti

5. sposobnosti i motivacione osobine ličnosti

- 5.1. fizičke sposobnosti
- 5.2. senzorne – čulne sposobnosti
- 5.3. psihomotorne sposobnosti
- 5.4. intelektualne sposobnosti (vrste i klasifikacija inteligencije)

6. Faktori razvitka ličnosti

- 6.1. biološki faktori – nasleđe
- 6.2. faktori socijalne sredine i uloga društvenog sistema
- 6.3. aktivnost ličnosti

7. Odbranbeni mehanizmi ličnosti

- 7.1. racionalizacija
- 7.2. kompenzacija
- 7.3. sublimacija
- 7.4. identifikacija
- 7.5. regresija i represija
- 7.6. projekcija i maštanje

8. Socijalni stavovi i javno mnjenje

- 8.1. pojmovno određenje
- 8.2. karakteristike stavova , vrste,
- 8.3. faktori formiranja i mijenjanja stavova
- 8.4. predrasude kao specifična vrsta stavova

9. Ličnost delikventa – unutrašnji faktori kriminalnog ponašanja

- 9.1. pojam maloljetničke delikvencije i ostalih društveno negativnih pojava
- 9.2. psihološka osnova i razumijevanje delikventnog ponašanja
- 9.3. struktura ličnosti delikventa
- 9.4. motivi delikventnog ponašanja (sa naglaskom na mlade ljude)
- 9.5. sklonost za delikventno ponašanje
- 9.6. tri kategorije maloljetničkog prestupništva
- 9.7. kriminalac kao uzor ponašanja

10. Rad policije sa djecom i mladima – video prezentacija i analiza situacionih vježbi

- 10.1. Komunikacija policajca sa maloljetnikom
- 10.2. Rad sa djevojčicom u bijegu od kuće
- 10.3. Rad sa maloljetnikom u slučaju ponovljenog ekscesa

V - MOTIVACIJA 1 n/s**1. Osnovni principi**

- 1.1. pojam motivacije – kako nastaju motivi
- 1.2. definisanje motivacionog kruga
- 1.3. razlike između primarnih i sekundarnih izvora motiva

2. Karakteristike motivacije u policijskoj profesiji

- 2.1. problemi motivacije u policiji
- 2.2. hronični problem
- 2.3. neadekvatna motivacija

3. Ometanje zadovoljenja motiva za policijskim poslom

- 3.1. anksioznost
- 3.2. frustracija – izvori i uzroci frustracija

4. Podjela motiva

- 4.1. biološki (urođeni) motivi – tjelesne potrebe
- 4.2. socijalni motivi - psihološke potrebe
- 4.3. personalni – lični
- 4.4. podsvjesni motivi

5. Hijerarhija – red važnosti motiva prema američkom psihologu Maslovu

- 5.1. katarza

6. Vrste konflikata

- 6.1. konflikt dvostrukog privlačenja
- 6.2. konflikt dvostrukog odbijanja
- 6.3. konflikt privlačenja – odbijanja (ambivalencija)
- 6.4. konflikt dvostrukog privlačenja – odbijanja

7. Reagovanje u frustracionoj situaciji

8. Posledice frustracije (pozitivne i negativne)
9. Uticaj ličnosti i interakcijskih vještina na pojavnost i suočavanje sa konfliktnom situacijom
10. Mogućnosti pojačavanja motivacije

VI – ZLOSTAVLJANJE – NASILJE NAD DJECOM**(psihološki aspekti i posledice nasilja)** 1 n/s

1. fizičko zlostavljanje – nasilje nad djecom
2. emocionalno (psihološko) zlostavljanje – nasilje nad djecom
3. seksualno zlostavljanje – nasilje nad djecom
4. zanemarivanje djece
5. incest i pedofilija
6. ličnost i tipologija zlostavljača

VII – STRES – PREPOZNAVANJE I SPREČAVANJE STRESA U POLICIJSKOJ PROFESIJI..... 1 n/s

1. Pojam stresa (stres i stresori)
 - 1.1. najstresniji događaji za policajce
 - 1.2. životni događaji – stepen stresogenosti
2. Vrste i faze stresa
3. Simptomi stresa – upozoravajuće naznake problema stresa
4. Faktori stresa u policiji
5. Posledice stresa u policiji (fizički problemi, psihički problemi i problemi u ponašanju)
 - 5.1. problemi vezani za zdravlje
 - 5.2. policajci i porodica
 - 5.3. upotreba oružja i stres
6. Prevladavanje problema stresa
 - 6.1. individualni stres
 - 6.2. stres u policijskoj organizaciji
7. Strategije odgovora na stres (obhođenje u stresnim situacijama)
 - 7.1. proaktivne strategije
 - 7.2. reaktivne strategije
- 8. PTSP – post trumatski stresni poremećaj (simptomi ponovnog preživljavanja stresa)**

VIII – SOCIJALNO – PSIHOLOŠKE OSNOVE POLICIJSKOG KOLEKTIVA I RUKOVOĐENJA 1 n/s

1. Pojam socijalnih grupa
2. Klasifikacija socijalnih grupa
3. Pojam i definicija policijskog kolektiva
4. Faktori formiranja policijskog kolektiva
- 5. Javno mnjenje i psihologija u policijskom kolektivu**
 - 5.1. formiranje stavova i javnog mnjenja kolektiva
 - 5.2. dinamika ponašanja u kolektivu
 - 5.3. negativne pojave u psihologiji policijskog kolektiva i njihovo odklanjanje
- 6. Rukovođenje u policijskom kolektivu**
 - 6.1. sociološki pristup policijske organizacije
 - 6.2. metode rukovođenja
 - 6.3. stilovi rukovođenja
 - 6.4. personalni korelati kao faktor vođstva

IX – KARAKTERISTIKE PONAŠANJA U VANREDNIM SITUACIJAMA..... 1 n/s

1. Psihosocijalne karakteristike ekstremnih situacija i ponašanja u njima
2. Metode sticanja psihofizičke spremnosti za ekstremne napore
3. Strah i panika u jedinicama i kod pojedinaca
4. Metode za sprečavanje straha i panike
- 5. MASOVNO PONAŠANJE**
 - 5.1. osnovni pojmovi iz psihologije mase
 - 5.2. uslovi stvaranja mase
 - 5.3. demonstracije i manifestacije
 - 5.4. panika
 - 5.5. Osnovni mehanizmi psihosocijalne interakcije (imitacija, sugestija, simpatija i antipatija identifikacija, socijalna podrška, socijalni pritisak – konformizam)
 - 5.6. formiranje mase Le Bon – tri faze

- 5.7. karakteristike psihološke mase
- 5.8. vrste mase – gomile
- 5.9. načelo kolektivne psihologije
- 5.10. osobine vođe

6. Tipovi rukovođenja

- 6.1. demokratsko
- 6.2. autokratsko
- 6.3. liberalno – zanemareno (lese fer rukovođenje)

X PSIHOLOGIJA PROPAGANDE..... 1 n/s

- 1. Pojam i vrste propogande
- 2. Analiza propagandne poruke
- 3. Analiza primaoca poruke
- 4. Propagandni apeli
- 5. Emocionalne komponente propagande
- 6. Glasine
- 7. Psihološki rat
- 8. Načela korišćenja propagande u ratne svrhe
- 9. Metode propagande u ratu
- 10. Sredstva propagande
 - 10.1. radio emisije
 - 10.2. TV emisije i filmovi
 - 10.3. glasine
 - 10.4. propagandni timovi kao sredstvo propagande" licem u lice "
 - 10.5. pisane poruke (parole, plakati, leci ...)
 - 10.6. zvučna psihološko – propagandna sredstva ... itd...

XI OSNOVI KOMUNIKOLOGIJE 5 n/s

1. Komunikologija – kao komunikaciona nauka – pojam i važnost komunikacije

- 1.1. podjela komunikologije prema područjima interesa
- 1.2. unutrašnja i vanjska pravila komunikacije
- 1.3. osnove komunikacijskog procesa – komunikacijski model
- 1.4. komunikacija i međuljudski odnosi
- 1.5. distorzija u komunikaciji (poruka do primatelja stigne izmijenjena)
- 1.6. " Ja i Ti " – poruke u komunikaciji
- 1.7. oblikovanje jasne " Ja " poruke
- 1.8. prepreke u komunikaciji
- 1.9. emocionalne reakcije u komunikaciji
- 1.10. lični primjer kao promocija dobre komunikacije

2. Glavna načela uspješne komunikacije

- 2.1. komunikacija je neizbježna
- 2.2. komunikacija je nepovratna
- 2.3. komunikacija je neponovljiva
- 2.4. komunikacija sadrži verbalnu i neverbalnu komponentu
- 2.5. održavanje komunikacije odvija se na dvosmjernosti

3. Glavna obilježja komunikacije

- 3.1. komunikacija je socijalni fenomen
- 3.2. komunikacija je vremenski određena
- 3.3. komunikacija je u službi interesa
- 3.4. komunikacija je interaktivna
- 3.5. komunikacija je uslovljena medijem
- 3.6. komunikacija se izražava simbolima

4. Komunikacijske vještine

- 4.1. slušanje
- 4.2. postavljanje pitanja
- 4.3. empatija
- 4.4. osjetljivost za standarde odnosa
- 4.5. poznavanje situacije
- 4.6. samopraćenje
- 4.7. uključenost i upravljanje interakcijom
- 4.8. fleksibilnost ponašanja
- 4.9. komunikacija kao vještina (posmatranja, slušanja i razumijevanja poruke (dvosmjernost – fidbek)

5. Vrste komunikacije

- 5.1. verbalna – neverbalna (odnosi verbalne i neverbalne komunikacije)
- 5.2. govorna - pisana
- 5.3. namjerna – nenamjerna
- 5.4. posredna – neposredna
- 5.5. interpersonalna (dvoje ili više ljudi)
- 5.6. intrapersonalna (unutrašnja – razgovor sa samim sobom)
- 5.7. javna – govorništvo
- 5.8. masovna – putem medija, radio, TV,
- 5.9. vrste komunikacije prema svrsi (informacijska, dijagnostička, terapijska

6. Verbalna komunikacija

- 6.1. vrste verbalne komunikacije
- 6.2. gledanje u oči sagovorniku (varira između 30 i 70 %)
- 6.3. nagib gledanja (odozgo – nadmoć, odozdo – podređivanje)
- 6.4. interpretacija treptanja očima
- 6.5. klimanje glavom i nagib glave
- 6.6. gestovi i barijere
- 6.7. rukovanje
- 6.8. držanje tijela (uspravno – pogrbljeno)
- 6.9. udaljenost na kojoj se komunicira - zone (intimna, neformalna, formalna i javna)
- 6.10. izbor riječi u verbalnoj komunikaciji
- 6.11. pozicije za stolom za vrijeme razgovora
- 6.12. tempo reagovanja, posebno tempo govora
- 6.13. tempo nastupa
- 6.14. poželjni image u nastupu (simpatičan, znalac, jasan i razumljiv, privlačan i atraktivan)
- 6.15. slušanje sagovornika (razlozi slabog slušanja, vrste neslušanja, motivacija za slušanje)

7. Neverbalna komunikacija " govor tijela "

- 7.1. pojam i važnost neverbalne komunikacije
- 7.2. aspekti neverbalne – gestovne komunikacije (glasovna, facijalna, gestovna ekspresija, prostorna udaljenost - intimna zona)
- 7.3. spolne razlike u neverbalnoj komunikaciji
- 7.4. zone u komunikaciji (intimna, osobna, socijalna i javna)

8. Interpersonalna komunikacija – pojam i odrednice

- 8.1. uključuje verbalno i neverbalno ponašanje
- 8.2. uključuje spontano, uvježbano i planirano ponašanje
- 8.3. nije statična, već je razvojna
- 8.4. uključuje direktnu povratnu informaciju, interakciju i koherentnost
- 8.5. odvija se u skladu sa unutarnjim i vanjskim pravilima
- 8.6. aktivnost
- 8.7. može uključiti uvjerenje (persuaziju)

9. Komunikacija u timu

- 9.1. definicija tima
- 9.2. komunikacija između članova tima (savjeti za komunikaciju unutar tima)
- 9.3. zašto se ljudi pridružuju grupama
- 9.4. principi učinkovitih timova
- 9.5. pozitivna kultura tima i uloge u timu
- 9.6. važne stavke pri osnivanju tima , razvoj tima i veličina tima
- 9.7. osobine ličnosti članova tima
- 9.8. temelji učinkovite komunikacije u timu i prepreke učinkovitoj komunikaciji
- 9.9. sprečavanje konflikata u timu
- 9.10. grupno donošenje odluka (prednosti i slabosti)
- 9.11. savjeti za komunikaciju unutar tima

10. Osnovni oblici prikupljanja obavještenja od građana

- a) Intervju
- b) Informativni razgovor
- c) Razlika između intervjua, informativnog razgovora i saslušanja

10.a) Psihodinamika i taktika vođenja intervjua

1. pojam i vrste intervjua
2. Faze intervjua (priprema, vođenje intervjua i pisanje izvještaja)
3. Priprema informativnog razgovora i intervjua
 - 3.1. određivanje vremena i mjesta za razgovor
 - 3.2. proučavanje podataka o krivičnom djelu
 - 3.3. upoznavanje ličnosti (osobnosti) ispitanika
 - 3.3.1. podaci iz socijalne sredine
 - 3.3.2. dokumentacijski izvori
 - 3.3.3. upoznavanje ličnosti s krivično pravnog aspekta
 - 3.3.4. inteligencija kao komunikativni faktor u intervju i informativnom razgovoru
 - 3.3.5. kako izbjeći greške u procjenjivanju ljudi
 - 3.4. priprema osnovnih pitanja
 - 3.4.1. otvorena i zatvorena pitanja
 - 3.4.2. redoslijed i strategija postavljanja pitanja
 - 3.4.3. vrste pitanja

10.b) Psihodinamika i taktika vođenja informativnog razgovora

1. posmatranje sagovornika, upoznavanje i procjena
 - 1.1. značaj prvog kontakta

- 1.2. izgled ispitanika
- 1.3. opažanje situacije od strane počinitelja i nevinih
- 2. Strategija i taktika vođenja razgovora
 - 2.1. početak razgovora
 - 2.2. taktika vođenja informativnog razgovora
 - 2.2.1. prvo pitanje
 - 2.2.2. osumnjičeni laže
 - 2.2.3. osumnjičeni šuti ili previše govori
 - 2.2.4. pozicije u kriminalnoj skupini

XII POREMEĆAJI DUŠEVNOG ŽIVOTA 1 n/s

- 1. Psihičke abnormalnosti kao uzrok kriminalnog ponašanja
- 2. Normalno i nenormalno ponašanje
- 3. Psihičke teškoće i psihički poremećaji
- 4. Uzroci duševnih bolesti**
 - 4.1. naslijeđeni (hereditarni) faktori
 - 4.2. urođeni faktori
 - 4.3. stečeni faktori (organski, socijalni faktori)
 - 4.4. Vrste duševnih poremećaja (psihoneuroze, psihoze – ludila, psihopatije, oligofrenije)
- 5. Neuroze**
 - 5.1. karakteristike neuroza
 - 5.2. uzroci neuroza
 - 5.3. neuroze i kriminalitet
- 5.4. Vegetativne neuroze**
 - 5.4.1. neurastenija
 - 5.4.2. neuroza straha
 - 5.4.3. neuroza prepasti – panike
- 5.5. psihoneuroze**
 - 5.5.1. fobije
 - 5.5.2. prisilna neuroza
 - 5.5.3. histerija
- 6. Psihoze - ludila**
 - 6.1. vrste psihoza
 - 6.2. organske psihoze
 - 6.3. funkcionalne psihoze
 - 6.4. psihoze i kriminalitet
- 7. Psihopatije (karakterni poremećaji)**
 - 7.1. psihopatije i kriminalitet
 - 7.2. osobine ličnosti psihopate
- 8. Oligofrenije – mentalna zaostalost (maloumlje)**
 - 8.1. drugi mentalni poremećaji i kriminalitet
- 9. Duševni poremećaji i psihička odgovornost**
- 10. Postupci u radu sa mentalno poremećenim osobama**

1. **Rad policije sa djecom i mladima** : a) komunikacija policajca sa maloljetnikom
b) rad sa maloljetnikom u slučaju ponovljenog ekscesa
2. **Masovno ponašanje – psihologija mase**
3. **Intervju i informativni razgovor**
4. **Postupci u radu sa mentalno poremećenim osobama**

Napomena : Pomenute teme biće realizovane u okviru scenarija iz nastavnih predmeta :

Poslovi policije i pravila ponašanja

Kriminalistika

Bezbjednost saobraćaja i upravljanje m/v

NAZIV PREDMETA: USTAVNO UREĐENJE I SISTEM DRŽAVNE UPRAVE**a) Cilj nastave:**

- Cilj nastave iz ove oblasti se sastoji u potrebi da kadeti ovladaju osnovnim znanjima o državi i pravu općenito, kao i osnovama ustavnog sistema u Bosni i Hercegovini, te se upoznaju sa načelima rada državnih organa, a posebno organa uprave. Pošto se u pozivu policijskog službenika vrlo često nameće pitanje zaštite osnovnih ljudskih prava i sloboda, to implicira potrebu za usvajanjem profilisanog sistema vrijednosti od strane kadeta, koji omogućava visok stepen zaštite osnovnih prava i sloboda građana, kao zaštitu dostojanstva svakog čovjeka
- Sticanje elementarnih znanja o sadržaju propisa koji regulišu djelovanje institucija vlasti u Bosni i Hercegovini od velikog je značaja za obavljanje poziva policijskog službenika. To se posebno odnosi na propise iz oblasti sigurnosti, jer su u uskoj vezi sa zaštitom osnovnih vrijednosti svakog društva, a to su ljudska prava i slobode, čija adekvatna zaštita predstavlja cilj svake moderne države.

b) Zadaci nastave:

Nakon usvajanja planiranih nastavnih sadržaja kadeti će biti u mogućnosti:

- definisati državu kao oblik društvene zajednice, razumjeti proces nastajanja države, kao i prepoznati sistem državne strukture;
- shvatiti pojam, stvaranje i značaj pravne norme i pravnog akta kao osnovnih elemenata pravnog poretka, te prepoznati situacije u kojima se ima pravna norma odnosno pravni akt primijeniti;
- prepoznati mehanizme koji se koriste za ispitivanje zakonitosti;
- shvatiti osnovne principe na kojima se temelji ustavni sistem Bosne i Hercegovine;
- prepoznati situacije u kojima se mogu primijeniti odgovarajući propisi iz nadležnosti organa sigurnosti;
- razumjeti evoluciju i razvitak osnovnih i određujućih normi koje čine prirodu, suštinu i karakter ljudskih prava;
- putem teorijske i empirijske građe dođu do uvida u osnovne tokove i dinamiku opšteprihvaćenih međunarodnih normi u oblasti zaštite ljudskih prava;
- usvojiti znanja koja tretiraju položaj, interese, potrebe i prava čovjeka i građanina u civilnom društvu;
- prepoznati položaj i ulogu policije u zaštiti ljudskog dostojanstva, te osnovnih prava i sloboda čovjeka i građanina u civilnom društvu.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

USTAVNO UREĐENJE I SISTEM DRŽAVNE UPRAVE					
Red. br.	Naziv tematske cjeline	teorijska nastava	vježbe	situaciona nastava	ukupno
I	UVODNI DIO				1
1	Upoznavanje sa nastavnim planom i programom	1	-	-	
II	UVOD U PRAVO				8
2	Pojam države i prava	2	-	-	
3	Pravna norma	1	-	-	
4	Pravni akt	2	-	-	
5	Pravni odnos	1	-	-	
6	Primjena prava	1	-	-	
7	Mehanizmi za ispitivanje zakonitosti	1	-	-	
III	USTAVNO PRAVO				6
8	Pojam ustava i ustavni pojmovi	1			
9	Opšti okvirni sporazum za mir u BiH	1			
10	Ustav BiH i Ustav entiteta Federacije BiH	4	-	-	
IV	LJUDSKA PRAVA I SLOBODE				11
11	Pojam, suština i opšti uslovi za uživanje ljudskih prava i sloboda	1			
12	Međunarodni instrumenti za zaštitu ljudskih prava i sloboda	1			
13	Uloga policije u zaštiti osnovnih prava i sloboda čovjeka i građanina	3	2	2	
14	Posebna zaštita prava djece	2			
V	UPRAVNO PRAVO – OPŠTI DIO				4
15	Organi uprave	1	-	-	
16	Upravni postupak	2	-	-	
17	Upravni spor	1	-	-	
VI	UPRAVNO PRAVO – POSEBNI DIO				8
18	Državljanstvo BiH	1	-	-	
19	Državna granica	1	-	-	
20	Ulazak, boravak i kretanje stranaca u BiH	1	-	-	
21	Putne isprave	1	-	-	
22	Lična karta	1	-	-	
23	Prebivalište i boravište građana	1	-	-	
24	Jedinstveni matični broj i lično ime građana	1	-	-	
25	Matične knjige	1	-	-	
VII	Pismena provjera znanja - TEST	2	-	-	2
UKUPNO:		36	2	2	40

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

I UVODNI DIO	1 n/s
1. Upoznavanje s nastavnim planom i programom	
II UVOD U PRAVO.....	8 n/s
2. POJAM DRŽAVE I PRAVA	
➤ pojam i nastanak države i prava,	
➤ funkcije države i prava,	
➤ elementi države i prava,	
➤ državni organ	
3. PRAVNA NORMA	
➤ pojam i vrste pravne norme,	
➤ elementi pravne norme,	
➤ tumačenje pravne norme	
4. PRAVNI AKT	
➤ pojam pravnog akta	
➤ odnos unutrašnjeg i spoljnog dijela pravnog akta	
➤ elementi pravnog akta,	
➤ vrste pravnih akata	
5. PRAVNI ODNOS	
➤ pojam pravnog odnosa,	
➤ elementi pravnog odnosa,	
➤ pravne činjenice,	
➤ subjekti prava: fizička i pravna lica	
6. PRIMJENA PRAVA	
➤ pojam primjene prava,	
➤ načini primjene prava,	
➤ akti primjene prava.	
7. MEHANIZMI ZA ISPITIVANJE ZAKONITOSTI	
➤ pojam zakonitosti,	
➤ pravna sredstva za ispitivanje zakonitosti,	
➤ pravosnažnost - stupanje na snagu, izvršnost.	
III USTAVNO PRAVO.....	6 n/s
8. POJAM USTAVA I USTAVNI POJMOVI	
➤ pojam ustava	
➤ donošenje ustava,	
➤ proglašenje ustava,	
➤ primjena ustava,	
➤ značenje pojedinih izraza.	

9. OPŠTI OKVIRNI SPORAZUM ZA MIR U BOSNI I HERCEGOVINI

- pojam i značaj Sporazuma,
- karakteristike Sporazuma,
- sadržaj Sporazuma

10. USTAV BiH I USTAV FBiH

- karakteristike Ustava BiH
- nadležnosti institucija BiH,
- nadležnosti FBiH,
- institucije BiH,
- institucije FiBH

IV LJUDSKA PRAVA I SLOBODE ČOVJEKA I GRAĐANINA.....11 n/s

11. POJAM, SUŠTINA I OPŠTI USLOVI ZA UŽIVANJE LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

- Etička polazišta za uređenje civilnog društva,
- Osnovne vrijednosti civilnog društva,
- Pojam i suština ljudskih prava,
- Klasifikacija ljudskih prava,
- Opšti uslovi pod kojima se uživaju ljudska prava

12. MEĐUNARODNI DOKUMENTI ZA ZAŠTITU LJUDSKIH PRAVA I SLOBODA

- Najznačajniji međunarodni dokumenti kroz historijski razvoj civilnog društva,
- Opšta deklaracija o osnovnim ljudskim pravima i slobodama,
- Evropska konvencija o ljudskim pravima,
- Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena CEDAW

13. ULOGA POLICIJE U ZAŠTITI OSNOVNIH PRAVA I SLOBODA ČOVJEKA I GRAĐANINA

- pravo na život,
- pravo na slobodu i sigurnost,
- pravo na fer saslušanje u građanskim i krivičnim stvarima i druga prava u vezi sa krivičnim postupkom,

- pravo čovjeka da ne bude podvrgnut torturi, ili nehumanom, ili ponižavajućem tretmanu ili kazni,
- pravo čovjeka da ne bude podvrgnut ropstvu, ili poniznosti, ili obavljanju prisilnog ili obaveznog rada,
- pravo na imovinu,
- pravo na privatni i porodični život, dom i prepisku;
- sloboda izražavanja,
- sloboda mirnog okupljanja, sloboda udruživanja s drugima,
- pravo na slobodu kretanja i prebivalište,

14. POSEBNA ZAŠTITA PRAVA DJECE

- Konvencija o pravima djeteta,
- Obaveze države u vezi sa zaštitom ,
- Instrumenti zaštite prava djeteta,
- Pojam i oblici nasilja nad djecom,
- Pravni aspekti emocionalnog, fizičkog i seksualnog nasilja nad djecom

V UPRAVNO PRAVO – OPŠTI DIO.....4 n/s

15. ORGANI UPRAVE

- pojam i vrste organa uprave,
- načela rada organa uprave,
- poslovi organa uprave

16. UPRAVNI POSTUPAK

- pojam upravnog postupka,
- načela upravnog postupka,
- učesnici u upravnom postupku,
- zastupanje stranke,
- faze upravnog postupka

17. UPRAVNI SPOR

- pojam i vrste upravnog spora,
- tok upravnog spora

VI UPRAVNO PRAVO – POSEBNI DIO.....8 n/s

18. DRŽAVLJANSTVO BiH

- pojam državljanstva,
- sticanje državljanstva,
- prestanak državljanstva,
- dvojno državljanstvo
- prekršaji po Zakonu o državljanstvu

19. DRŽAVNA GRANICA

- nadležni organi i ovlaštenja za nadzor i kontrolu prelaska državne granice,
- prelazak državne granice i granični prelaz,
- granična kontrola,
- prenošenje oružja i municije preko državne granice,
- popuštanje u režimu granične kontrole,
- prekršaji po zakonu o graničnoj kontroli

20. ULAZAK, BORAVAK I KRETANJE STRANACA U BiH

- uvjeti ulazak stranaca u BiH,
- vrste boravka stranaca u BiH,
- azil,
- udaljavanje stranaca i nadzor,
- rješenje o odbijanju ulaska stranaca,
- prekršaji po zakonu o dolasku, boravku i kretanju stranaca u BiH,

21. PUTNE ISPRAVE

- putne isprave pojam i vrste putnih isprava,
- nadležni organi za izdavanje putnih isprava,
- osobna iskaznica za strance,
- evidencija izdatih putnih isprava,
- prekršaji po zakonu o putnim ispravama

22. LIČNA KARTA

- pojam lične karte,
- zamjena lične karte,
- prekršaji po zakonu o ličnoj karti.

23. PREBIVALIŠTE I BORAVIŠTE GRAĐANA

- pojam prebivališta, boravišta i adresa stana,
- obaveza građana u vezi sa promjenom prebivališta, boravišta i adrese stana,
- kontrola prebivališta, boravišta i adrese stana,
- prekršaji po Zakonu o prebivalištu i boravištu građana

24. JEDINSTVENI MATIČNI BROJ GRAĐANA

- pojam i značaj matičnog broja,
- određivanje jedinstvenog matičnog broja,
- prekršaji po Zakonu o jedinstvenom matičnom broju

25. LIČNO IME GRAĐANA

- pojam i značaj ličnog imena,
- određivanje ličnog imena,
- promjena ličnog imena
- prekršaji po Zakonu o ličnom imenu

26. MATIČNE KNJIGE

- pojam i značaj matičnih knjiga,
- vrste matičnih knjiga,
- nadležnost za vođenje matičnih knjiga,
- prekršaji po zakonu o matičnim knjigama.

VII PISMENA PROVJERA ZNANJA – TEST.....2 n/s

SITUACIONA NASTAVA:

Predviđena su dva (02) nastavna sata situacione nastave u okviru tematskih cjelina kako je to naznačeno u tabelarnom prikazu.

Teme:

- Primjena prava osumnjičenog u krivičnoj stvari na fer saslušanje od strane policije, kao i primjena i drugih prava u vezi sa krivičnim postupkom,
- Primjena prava osumnjičenog u krivičnoj stvari da ne bude podvrgnut torturi, ili nehumanom, ili ponižavajućem tretmanu od strane policije

NAZIV PREDMETA: KRIVIČNO I PREKRŠAJNO PRAVO**a) Cilj nastave:**

Da se polaznici upoznaju sa: pojmom i karakteristikama krivičnog i prekršajnog djela, sankcijama koje se mogu izreći učiniocima krivičnog i prekršajnog djela, grupama krivičnih djela i konkretnim krivičnim djelima u okviru grupa, prekršajnim postupkom, rješenjem i pravnim sredstvima, kao i sa Krivičnim zakonom FBiH, Zakonom o prekršajima protiv javnog reda i mira.

b) Zadaci nastave:

Da polaznici nauče:

- pojam i karakteristike krivičnog i prekršajnog djela,
- odgovornosti učinilaca krivičnog i prekršajnog djela,
- sankcije koje se mogu izreći učiniocima.
- grupe krivičnih djela i pojedinačna KD u okviru grupa,
- prekršajni postupak
- pisanje prekršajne prijave
- prekršaji protiv javnog reda i mira
- javni skupovi.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	TEMATSKA OBLAST	Teorija	Vježbe	Situaciona nastava	Ukupno
1.	KRIVIČNO PRAVO				
	- opšti dio	7		-	7
	- posebni dio	10		-	10
	Ukupno KRIVIČNO PRAVO	17	2	2	27
2.	Ukupno PREKRŠAJNO PRAVO	5	2	4	5
	Ukupno Krivično i prekršajno pravo	22	4	6	32

Red. br.	TEMATSKJE CJELINE	T	V	S	U
	<u>OPŠTI DIO</u>				
1.	Krivično djelo i krivična odgovornost	4		-	4
2.	Saučesništvo	1		-	1
3.	Faze izvršenja krivičnog djela	1		-	1
4.	Krivične sankcije	1		-	1
	Ukupno opšti dio	7		-	7

	<u>POSEBNI DIO</u>				
6.	KD protiv života i tijela	1	1		1
7.	KD protiv imovine	1		-	1
8.	KD protiv braka, porodice i mladeži	1	1		1
9.	KD protiv spolne slobode i morala	1		-	1
10.	KD protiv javnog reda i pravnog prometa	1		-	1
11.	KD protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom	1			1
12.	Odredbe KZ zločini iz mržnje	1			1
13.	KD protiv sigurnosti jav. prometa	1		-	1
14.	KD protiv slobode i prava čovjeka i građana	1		-	1
15.	KD terorizma	1			1
16.	Test	1			1
17.	Teorija	10			10
18.	Vježbe	2			2
19.	Situaciona	2			2
20.	UKUPNO	15			15

	<u>PREKRŠAJNO PRAVO</u>				
23.	Pojam i obilježja prekršaja	1		-	1
24.	Prekršajna odgovornost	1		-	1
25.	Prekršajne sankcije i prekršajni postupak	1	1	-	1
26.	Javni red i mir i prekršaji protiv JRM	1	1	-	1
27.	Praktične vježbe	2		-	2
28.	Situaciona nastava	4			4
	Ukupno Prekršajno pravo	10			10
	UKUPNO KRIVIČNO I PREKRŠAJNO PRAVO	32			32

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:**I OPŠTI DIO**

1. Krivična djela i krivična odgovornost..... 4 n/s
- pojam i elementi KD
 - radnje KD
 - posljedice KD
 - nužna odbrana
 - krajna nužda
 - neznatna društvena opasnost
 - uračunljivost
 - vinost
 - zabluda
 - sila prijetnja.
2. Faze izvršenja KD..... 1 n/s
- pokušaj
 - elementi pokušaja
 - vrste pokušaja
 - dobrovoljni odustanak
3. Saučesništvo..... 1 n/s
- saizvršilac
 - podstrekač
 - pomagač
4. Krivične sankcije..... 1 n/s
- kazne (vrste kazni)
 - mjere upozorenja
 - mjere sigurnosti
 - odgojne mjere

I POSEBNI DIO

6. Krivična djela protiv života i tijela..... 1 n/s
- ubistvo
 - ubistvo namah
 - učestvovanje u samoubistvu
 - protupravni prekid trudnoće
 - tjelesne ozljede
 - nepružanje pomoći
 - učestvovanje u tuči.
7. Krivična djela protiv imovine..... 1 n/s
- krađe
 - utaja
 - oduzimanje tuđe pokretnine
 - oštećenje tuđe stvari

- prijevara
- ucjena, iznuda
- paljevina
- lihvarstvo
- prijevara povjerenika
- zloupotreba osiguranja.

8. Krivična djela protiv braka, porodice i mladeži.....1 n/s

- dvobračnost
- izvanbračna zajednica sa mlađim maloljetnikom
- oduzimanje djeteta ili maloljetnika
- zapuštanje ili zlostavljanje djeteta
- povreda porodičnih obaveza
- nasilje u porodici
- izbjegavanje izdržavanja
- sprečavanje i neizvršavanje mjera za zaštitu maloljetnika.

9. Krivična djela protiv spolne slobode i morala.....1 n/s

- silovanje
- spolni odnošaj sa nemoćnom osobom
- spolni odnošaj s djetetom
- spolni odnošaj zloupotrebom položaja
- bludne radnje
- navođenje na prostituciju
- iskorištavanje djeteta radi pornografije
- rodoskrvnuće

10. Krivična djela protiv javnog reda i pravnog prometa.....1 n/s

- sprečavanje službene osobe u vršenju službene radnje
- nasilničko ponašanje
- organizovanje otpora
- napad na službenu osobu u vršenju poslova sigurnosti
- lažno predstavljanje
- nedozvoljeno držanje oružja ili eksplozivnih materija
- povreda mira pokojnika
- ometanje vjerskih obreda
- nadripisarstvo.

11. Krivična djela protiv čovječnosti i vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom.....1 n/s

- genocid
- zločini protiv čovječnosti
- ratni zločini protiv civilnog stanovništva
- dr. krivična djela

12. Odredbe KZ koje se odnose na zločine iz mržnje.....1 n/s

- definiranje zločina iz mržnje
- opća pravila za odmjeravanje kazne
- odredbe KZ koje odnose na zločine iz mržnje

13. Krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa.....1 n/s
- ugrožavanje javnog prometa
 - ugrožavanje javnog prometa opasnom radnjom
 - neukazivanje pomoći osobi ozlijeđenoj u prometnoj nezgodi
 - teška krivična djela protiv sigurnosti javnog prometa.
14. Krivična djela protiv slobode i prava čovjeka i građanina.....1 n/s
- povreda ravnopravnosti čovjeka i građana
 - sprečavanje povratka izbjeglice ili raseljene osobe
 - otmica
 - protivpravno lišavanje slobode
 - iznuđivanje iskaza
 - ugrožavanje sigurnosti
 - protuzakoniti pretres
 - neovlašteno prisluškivanje i zvučno snimanje
 - nedozvoljeno korištenje ličnih podataka
 - prijevara pri glasanju
 - povreda tajnosti glasanja
15. Krivična djela terorizma.....1 n/s
- uzimanje talaca
 - terorizam
 - finansiranje terorističkih aktivnosti.
16. Situaciona nastava.....2 n/s
17. Praktične vježbe.....2 n/s
18. Test.....1 n/s

PREKRŠAJNO PRAVO

19. Pojam i obilježja prekršaja.....1 n/s
- pojam i elementi prekršaja
 - razlike između krivičnog djela i prekršaja
 - načini izvršenja, vrijeme i mjesto.
20. Prekršajna odgovornost.....1 n/s
- Uslovi odgovornosti
 - vinost
 - elementi za isključenje odgovornosti
21. Prekršajne sankcije i prekršajni postupak.....1 n/s
- novčana kazna
 - kazna zatvora
 - zaštitne mjere
 - vaspitne mjere
 - pojam i načela
 - pokretanje prekršajnog postupka
 - mjere za vođenje prekršajnog postupka

25. Javni red i mir i prekršaji protiv JRM.....1 n/s

- pojam JRM
- pojam javnog mjesta
- pojedinačni prekršaji protiv javnog reda i mira

SITUACIONA NASTAVA.....4 n/s

KRIVIČNO PRAVO

Izvođenje situacione nastave planirati nakon odrađenih KD protiv života i tijela, krađe nasilja u porodici. (tri sata)

PREKRŠAJNO PRAVO

Izvođenje situacione nastave vezati za:

- prekršaje protiv sigurnosti javnog prometa i prekršaje protiv JRM (tri sata)

PRAKTIČNE VJEŽBE.....2 n/s

(dva sata iz posebnog dijela KZ)

(dva sata iz prekršajnog prava tj. pisanje prekršajne prijave)

NAZIV PREDMETA: KRIVIČNO PROCESNO PRAVO (ZKP)

a) Cilj nastave:

Polaznici će biti upoznati sa Zakonom o krivičnom postupku i sa svrhom obuke. Ovladavanje sposobnostima preduzimanja službenih mjera i radnji od strane OSL prilikom otkrivanja i rasvjetljavanja krivičnih djela, hvatanja počinioca i obezbjeđenje dokaza.

b) Zadaci nastave:

Spoznaja značaja i uloge krivično procesnog prava u borbi protiv kriminala. Upoznavanje sa fazama krivičnog postupka i uloge OSL u toj fazi.

c) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	TEMATSKA CJELINA	Broj časova			
		teorija	vježbe	Situacio.	ukupno
1.	Osnovna načela ZKP i nadležnost suda	1			1
2.	Tužilac	1			1
3.	Branilac	1			1
4.	Mjere za obezbjeđenje prisustva osumnjičenog i optuženog u KP	1			1
5.	Tok postupka – istraga	1			1
6.	Radnje dokazivanja	2			2
7.	Posebne istražne radnje	1			1
8.	Postupak optuživanja	1			1
9.	Glavni pretres	1			1
10.	Posebni postupci	1			1
11.	Pismena provjera znanja – TEST	1			1
UKUPNO		12	2	2	16

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. OSNOVNA NAČELA ZKP.....1 n/s
- značenje izraza
- NADLEŽNOST SUDA
- nadležnost
 - izuzeće
2. TUŽILAC.....1 n/s
- prava i dužnosti tužioca
 - preduzimanje radnji
 - princip mutabiliteta
3. BRANITELJ.....1 n/s
- pravo na branitelja
 - ko ne može biti branitelj
 - isključenje branitelja
 - postupak isključenja branitelja
 - kad osumnjičeni, odnosno optuženi mora imati branitelja
 - postavljanje branitelja zbog slabog imovnog stanja
4. MJERE ZA OBEZBJEĐENJE PRISUSTVA OSUMNJIČENOG, ODNOSNO OPTUŽENOG I USPJEŠNO VOĐENJE KRIVIČNOG POSTUPKA.....1 n/s
- poziv,
 - dovođenje,
 - mjere zabrane(zabrana napuštanja boravišta i zabrana putovanja),
 - jamstvo,
 - pritvor,
 - oduzimanje slobode i zadržavanje.
5. TOK POSTUPKA – ISTRAGA.....1 n/s
- prijava kd,
 - sprovođenje istrage,
 - nadzor tužitelja nad radom ovlaštenih službenih osoba,
 - uzimanje izjava i prikupljanje dokaza,
 - zadržavanje na mjestu učinjenjakaKD,
 - uviđaj i vještačenje,
 - pregled, obdukcija i ekshumacija,
 - obustava istrage.
6. RADNJE DOKAZIVANJA.....2 n/s
- pretresanje stana, prostorija i osoba,
 - privremeno oduzimanje predmeta, (privremeno oduzimanje vozila i dr.)
 - postupak sa sumnjivim stvarima,
 - ispitivanje osumnjičenog,
 - saslušanje svjedoka,
 - uviđaj, rekonstrukcija i vještačenje.

7. POSEBNE ISTRAŽNE RADNJE.....1 n/s
- vrste posebnih istražnih radnji,
 - KD za koja se mogu odrediti posebne istražne radnje,
 - nadležnost za određivanje i trajanje posebnih istražnih radnji,
 - materijal dobijen preduzimanjem posebnih istražnih radnji.
8. POSTUPAK OPTUŽIVANJA.....1 n/s
- podizanje i sadržaj optužnice,
 - odlučivanje o optužnici,
 - izjašnjenje o krivnji,
 - razmatranje izjave o priznanju krivnje,
 - pregovaranje o krivnji,
 - povlačenje optužnice.
9. GLAVNI PRETRES.....1 n/s
- javnost, rukovođenje i pretpostavke za održavanje glavnog pretresa,
 - zapisnik o glavnom pretresu,
 - dokazni postupak,
 - postupak u sudnici.
10. POSEBNI POSTUPCI.....1 n/s
- postupak za izdavanje kaznenog naloga,
 - postupak prema maloljetnicima,
 - postupak za izdavanje potjernice i objave.
13. TEST- PISMENA PROVJERA.....1 n/s
14. PRAKTIČNE VJEŽBE.....2 n/s
15. SITUACIONA NASTAVA.....2 n/s

NAZIV PREDMETA: INFORMATIKA I KOMUNIKACIJE**a) Cilj nastave:**

- Da kadeti u dovoljnoj mjeri usvoje teorijsko i praktično znanje iz oblasti organizacije, rada i korištenja Informatičnog i Telekomunikacionog sistema (sistema veza) policije, za adekvatno obavljanje redovnih poslova i zadataka iz djelokruga rada policije;
- Da kadeti upoznaju ulogu informatike i informacionih sistema u savremenom komuniciranju, kako u okvirima policijskih struktura BiH, tako i u širem okruženju (susjednih zemalja, Evropa, Svijet).
- Da se kadeti u dovoljnoj mjeri upoznaju sa korespondencijom tj. da usvoje kulturu izražavanja, oblike i vrste u oblasti usmenog i pismenog izražavanja.

b) Zadaci nastave:

- Da se kadeti upoznaju sa ulogom i značajem Telekomunikacionog i Informatičnog sistema policije;
- Da se kadeti upoznaju sa onim vrstama sistema veza koje će koristiti u obavljanju redovnih poslova i zadataka;
- Da se obuču u pravilnom rukovanju, upotrebi i održavanju korištenih tehničkih sredstava;
- Da se pozitivno djeluje u pravcu razvijanja opšte tehničke kulture;
- Da kadeti ovladaju znanjem koje će im omogućiti praktičnu upotrebu računara u svakodnevnom poslu;
- Da kadeti ovladaju potrebnim znanjima koja će im omogućiti korištenje pojedinih programa u svrhu efikasnijeg obavljanja policijskog posla;
- Osposobljavanje za pisanje svih vrsta izvještaja, službenih zabilješki, potvrda i drugih pisanih materijala koje policajci podnose u vezi sa vršenjem policijske dužnosti.

c) Sadržaj tematskih cjelina:

INFORMATIKA I KOMUNIKACIJE					
Red. br.	Tematska cjelina	Ukupno	Broj sati		
			Teorija	Vježbe	Situaciona nastava
1.	Komunikacije	4	1	1	2
	Sistem veza policije	4	1	1	2
2.	Korespondencija	12	2	5	5
	Službena korespondencija	12	2	5	5
3.	Informatika	32	15	10	7
	Uvod u informacione sisteme	1	1		
	Policijski računarski sistemi	3	1	2	
	Operativni sistemi	5	3	2	3
	Internet, e-mail	8	5	3	2
	SPRS	15	5	3	2
UKUPNO		48	18	16	14

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:**1. Komunikacije**

Sistem veza policije: 4 n/s

- pojam i značaj,
- model sistema veza policije,
- vrste i načini prenosa poruka,
- spojni putevi,
- telefon "122",
- zaštita poruka.

2. Korespondencija

Službena korespondencija 12 n/s

- pojam i informacija o razvoju korespondencije,
- vrste korespondencije,
- značaj i uloga korespondencije i lica u korespondenciji.
- načelo brzine (ekspeditivnosti), tačnosti i obazrivosti,
- pisanje poslovnim, odnosno službenim stilom,
- načelo dobre tehničke obrade pisma i akata i čuvanje poslovne i službene prepiske.
- sastavljanje i pisanje jednostavnih isprava i kraćih sastava (popratno pismo, molba, zamolnica, potvrda, revers, priznanica, punomoć, uvjerenje),
- zapisnik u upravnom i prekršajnom postupku (način vođenja),
- zapisnik van upravnog postupka (vrste i sastavni dijelovi),
- zaključak (oblikovanje i dijelovi),
- izvodi iz zapisnika,
- sporazumi, odluke, ugovori i sl. (sastavni dijelovi i oblikovanje),
- vođenje zapisnika, sređivanje, umnožavanje i dostavljanje
- vrste i pojam (uvjerenje, potvrde, reversi, priznanice, punomoć,
- zamolnice, popratna pisma itd.),
- pisanje pismena,
- vrste omotnica (koverata),
- pisanje unutrašnje i spoljne adrese,

3. Informatika

Uvod u informacione sisteme: 1 n/s

- Osnovni pojmovi IS i informativnih tehnologija,
- informacija, pojam i uticaj na pravilnu odluku,
- karakteristike informacije, analiza informacije, izvori informacije,
- funkcija računara,
- upoznavanje sa računarskim mrežama, osnovni pojmovi, vrste,
- računarske komunikacije, karakteristike, pojmovi i vrste.

- Policijski računarski sistemi: 3 n/s
- Pojam i značaj,
 - Primjena pojedinih informacionih sistema u policiji.
- Operativni sistemi 5 n/s
- Pojam, uloge i vrste
 - Osnove Windows Explorer-a, rad sa folderima, kopiranje i premještanje sadržaja
- Internet, e-mail 8 n/s
- Internet tehnologija,
 - Internet explorer
 - Funkcija e-maila i Outlook express
- SPRS (standardizovani sistem policijskog izvještavanja) 15 n/s
- Uvod u pisanje standardizovanih policijskih izvještaja
 - Rad na obrascima

NAPOMENA: Situaciona nastava iz Informatike i komunikacija biće realizovana zajedno sa drugim predmetima, (kriminalistika i drugi).

NAZIV PREDMETA : ENGLISKI JEZIK
--

a) Cilj nastave:

Izučavanje engleskog jezika ima za cilj sticanje znanja koje će budućem policajcu omogućiti njegovu aktivnu upotrebu u svakodnevnoj komunikaciji.

b) Zadaci nastave:

U sticanju znanja o osnovnim karakteristikama engleskog alfabeta, njegovog izgovora, pravopisa, gramatičkih jedinica kao i pri primjeni svega toga naučenog u komunikaciji i datom kontekstu, koristiće se audio - vizuelna metoda rada.

Ova metoda će po završetku kursa policijskim skužbenicima dati dobru osnovu za dalje usavršavanje i proširivanje znanja, prema vlastitom izboru.

U okviru praktične nastave uvedena je i situaciona nastava koja omogućava kadetima da upotrijebe svoje stečeno znanje engleskog jezika u konkretnoj situaciji kao i pravi uvud u njihov nivo znanja.

d) Sadržaj nastavnih cjelina:

Red. br.	Naziv tematske cjeline	Broj časova			
		Teorija	Vježbe	Situaciona nastava	Ukupno
1.	Osnovne predstave o jeziku	1			1
2.	Karakteristike jezika		1		1
3.	Gramatika (kroz obradu tekstova) i usvajanje stručne terminologije	1	12		13
4.	Konverzacija		3	12	15
5.	Testiranje i ocjenjivanje	2			2
U K U P N O		4	16	12	32

d) Sadržaj tematskih cjelina po nastavnim jedinicama:

1. Osnovne predstave o jeziku: 1 n/s

- Ponavljanje alfabeta i fonetskih simbola (vokali, konsonanti, diftonzi)

2. Karakteristike jezika: 1 n/s

- Upoznavanje s tekstovima i čitanje
- Opšti izrazi i fraze u datim situacijama
- Pozdravi
- Oslovljavanje
- Predstavljanje
- Davanje ličnih podataka (ime i prezime, starost, porijeklo, zanimanje, adresa, broj telefona)

3. Gramatika: 13 n/s

Vrste riječi:

- Imenice (množina)
- Zamjenice (lične, prisvojne, pridjevske)
- Pridjevi (komparacija)
- Glagoli - glagolska vremena (sadašnje, prošlo, buduće, pasiv, modalni glagoli)
- Ostale vrste riječi (prilozi, prijedlozi, veznici)

Obrada teksta i usvajanje stručne terminologije:

Rad na tekstovima iz udžbenika namjenjenim radnicima policije - tematske cjeline iz oblasti policijskog rada, a naročito izrazi iz oblasti:

- pravila obraćanja
- saobraćajne nezgode
- prekršaji
- davanje opštih informacija i uputa
- rutinska inspekcija

4. Konverzacija: 15 n/s

- Interaktivna nastava koja omogućava lakše usvajanje osnovnih izraza i fraza u obraćanju stranim državljanima, te uvođenje situacione nastave koja će im omogućiti da se snađu u datoj situaciji i primijene stečeno znanje u praksi.

ENGLESKI JEZIK

Red. br.	Naziv tematske cjeline	Teorija	Praktično	Situaciona nastava	Ukupno
1.	Revision (through text analysis) - Parts of Speech	1			1
2.	Vocabulary	1			1
3.	Giving Directons		1	1	2
	Routine Control on the Road		1	1	2
4.	Violations		1	1	2
5.	Reporting a Missing Vehicle		1	1	2
6.	Reporting a Lost Passport		1	1	2
7.	Traffic Accident		1	1	2
8.	Interviewe a suspect/eye-witness		1	1	2
9.	Routine Control 1. At the Border		5	1	6
10.	2. At the Airport		1	1	2
11.	3. At the Railway station		1	1	2
12.	4. On the Ship		1	1	2
13.	5. Looking for Drugs		1	1	2
14.	Controlling Work and Correctin	2			2
UKUPNO		4	16	12	32

**UPUTSTVO
ZA REALIZACIJU NASTAVNOG PLANA I PROGRAMA
OSNOVNE POLICIJSKE OBUKE KADETA
ZA ČIN MLAĐI INSPEKTOR**

Nastavni plan i program (programski sadržaji) realizuju se u okviru tri faze nastave – obuke :

Prva faza obuke : Teorijska nastava u trajanju od četiri mjeseca sa fondom od 520 nastavnih sati, i sastoji se od teorijsko – poligonske nastave, vježbi i situacione nastave sa fondom od 71 nastavni sat.

Situaciona nastava se realizuje prema unaprijed sačinjenom scenariju od strane nastavnika, instruktora i ostalih realizatora na osnovu zadane teme. Glavni scenario situacione nastave pripremaju i realizuju nastavnici i instruktori iz predmeta : Poslovi policije i kodeksa ponašanja, Bezbjednost saobraćaja i upravljanja policijskim vozilom, Kriminalistika i Menadžmenta u policiji, uz saradnju sa ostalim subjektima nastave kako bi predložene teme bile u korelaciji i na osnovama već realizirane teorijsko – poligonske nastave i vježbi. Mjesto realizacije su prostori policijske akademije situacioni stan, improvizovana policijska stanica vanjski prostori, poligoni Policijske akademije.

Druga faza obuke je Praktična nastava – obuka u trajanju od četiri mjeseca (40 radnih dana, odnosno 320 sati nastave – obuke) i realizuje se u KMUP- a .

Prije početka praktične nastave – terenske obuke na Policijskoj akademiji organizuje se seminar za mentore i koordinatore praktične obuke na temu: „Metodologija izvođenja praktične nastave – obuke“. KMUP-a – PU prema utvrđenim kriterijima imenuju koordinatore praktične obuke i mentore za svakog kadeta. Direktor Policijske akademije takođe imenuje koordinatore praktične obuke ispred Policijske akademije.

Programski sadržaji praktične obuke realizuju se u okviru četiri faze obuke :

- a) Patrolne aktivnosti**
- b) Rad policije u zajednici**
- c) Saobraćaj – promet**
- d) Krivične istrage**

i s ciljem sticanja 15 suštinskih kompetencija :

1. Policijske operacije sa vozilom
2. Rješavanje konflikata
3. Upotreba sile
4. Lokalne procedure
5. Pisanje policijskog izvještaja
6. Vođstvo
7. Rješavanje problema
8. Specifična pitanja zajednice
9. Kulturni događaji
10. Vladavina prava
11. Ljudska prava i slobode
12. Sigurnost policajca
13. Komunikacijska sposobnost
14. Etika
15. Stresovi

Treća faza nastave – obuke u trajanju od 40 nastavnih sati realizuje se na Policijskoj akademiji i predstavlja sistematizaciju znanja, vještina i sposobnosti prve i druge faze obuke, situacionu nastavu, završne testove znanja iz svih nastavnih predmeta i završni ispit za kadete.

Programski sadržaji iz sve tri faze nastave – obuke realizuju se prema određenim pedagoško – psihološkim, didaktičko – metodičkim i andragoškim kriterijima, gdje su kadeti subjekti nastave i aktivni sudionici realizacije njenih programskih sadržaja . Nastava se realizuje prema godišnjem, mjesečnom i sedmičnom planu i rasporedu sati, uz kombinaciju svih oblika rada (frontalni, grupni i individualni oblik rada) , kao i timski rad i korišćenje **najmodernijih nastavnih sredstava i učila** :

- TV, video, kamere, grafoskop
- nastavni filmovi iz svih oblasti nastave
- FATS sistem – nastava policijskog naoružanja
- tri policijska vozila
- minibus, kombi za prevoz kadeta do strelišta u Suhodolu
- interna ambulanta
- laptopi
- fiksni i pokretni projektori
- desktop i računari
- printeri
- računarska mreža (Network)
- centralni server za backup informacija
- lokalni e- mail za razmjenu internih informacija

Programi :

- program za obradu teksta
- program za izradu tabela i statistike
- program za izradu prezentacija
- internet i e-mail

U planu i pripremi je :

- upotreba elektronske biblioteke
- elektronsko testiranje znanja svih kadeta (čin policajac,čin mlađi inspektor, zaštitarske agencije i pripadnici ostalih oblika nastave.

Pored redovne nastave na Policijskoj akademiji , a u cilju uspješne realizacije ovog nastavnog plana i programa zastupljeni su i **ostali oblici nastave** :

- a) **dopunska i produžna nastava** (pomoć kadetima koji teže savlađuju nastavne sadržaje i pokazuju praznine u elementarnim znanjima)
- b) **oddatna nastava** : (za kadete sa posebnim interesom za pojedine predmete i discipline (talentovani, daroviti kadeti). Opisna ocjena posebno izraženih sposobnosti i afiniteta kadeta za određenu oblast poslužiće za njegovo dalje stručno usavršavanje i profiliranje ličnosti kadeta.
- c) **instruktivna nastava**

Ocjenjivanje, vrednovanje znanja, vještina i navika kadeta

karakteriše objektivnost, javnost i obrazloženost , kontinuiranost i poštovanje ličnosti onih koji se vrednuju – ocjenjuju. Širok je spektar organizacionih, i tehničkih mogućnosti ocjenjivanja :

(usmeno, pismeno – testovi znanja objektivnog tipa, praktično – vježbe). U radu nisu dozvoljene greške u ocjenjivanju " dokimološki transfer " koje bi narušile pedagoško - etički okvir ocjenjivanja .

SADRŽAJ:

1. Tabela nastavnog plana i programa – drugi nivo	2
2. Uvod	3
3. Cilj i zadaci stručnog obrazovanja	4
4. Vrednovanje znanja	5
5. Poslovi policije i pravila ponašanja	7
6. Policijsko naoružanje	14
7. Kriminalistika	22
8. Bezbjednost saobraćaja i upravljanje policijskim vozilom	34
9. Specijalno fizičko obrazovanje	41
10. Menadžment u policiji	46
11. Psihologija	50
12. Ustavno uređenje i sistem državne uprave	62
13. Krivično i prekršajno pravo	68
14. Krivično procesno pravo	74
15. Informatika i komunikacije.....	77
16. Engleski jezik	81
17. Uputstvo o realizaciji NPP – II nivo (čin mlađi inspektor)	84
18. Sadržaj	87